

SVINJOGOJSTVO

PIG BREEDING

Godišnje izvješće
Annual Report | **2022**

Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu | Croatian Agency for
Agriculture and Food

Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu
Croatian Agency for Agriculture and Food

Centar za stočarstvo
Centre for Livestock Breeding

SVINJOGOJSTVO
PIG BREEDING

**GODIŠNJE
IZVJEŠĆE
ZA 2022.
GODINU**

**ANNUAL
REPORT
FOR 2022.**

OSIJEK, 2023.

Pravna osnova <i>Legal basis</i>	Zakon o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu (NN 111/2018) <i>Law on the Croatian Agency for Agriculture and Food</i>
Izdavač <i>Publisher</i>	Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu <i>Croatian Agency for Agriculture and Food</i>
Adresa / Address Telefon / Phone E-mail Web	Vinkovačka cesta 63 c, 31 000 Osijek +385 (0)31 275 200 hapih@hapih.hr www.hapih.hr
Odgovorna osoba izdavača <i>Responsible person of the publisher</i>	doc. dr. sc. Darja Sokolić
Uredništvo <i>Editorial</i>	Centar za stočarstvo <i>Centre for Livestock Breeding</i>
Adresa / Address Telefon / Phone E-mail	Vinkovačka cesta 63 c, 31 000 Osijek +385 (0)31 275 186 cs@hapih.hr
Prikupljanje podataka <i>Data collected by</i>	Područni uredi Centra za stočarstvo <i>Regional offices of Centre for Livestock Breeding</i> Odjel za svinjogojstvo Centra za stočarstvo <i>Pig Breeding Department of Centre for Livestock Breeding</i> Uzgojna udruženja <i>Breeder organizations</i> Velike farme <i>Large farms</i>
Laboratorijska analitika <i>Laboratory analytics</i>	Laboratorij Banke gena domaćih životinja <i>Laboratory of Animal Gene Bank</i>
Obrada podataka <i>Data processing</i>	Centar za stočarstvo <i>Centre for Livestock Breeding</i> Ministarstvo poljoprivrede Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane <i>Ministry of Agriculture</i> <i>Directorate for Livestock and Food Quality</i>
Oblikovanje / Design	Studio HS internet d.o.o. Osijek
Tisak / Printing	Studio HS internet d.o.o. Osijek
ISSN	2939-4503
Naklada / Edition	100
Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor	<i>Users are kindly requested to state the source</i>

Sadržaj / Contents

PREGOVOR / PREFACE	5
1. O HRVATSKOJ AGENCIJI ZA POLJOPRIVREDU I HRANU <i>ABOUT THE CROATIAN AGENCY FOR AGRICULTURE AND FOOD</i>	7
1.1. CENTAR ZA STOČARSTVO / CENTRE FOR LIVESTOCK BREEDING	8
2. NOVOSTI U SEKTORU / NEWS IN THE SECTOR	10
2.1. SVINJOGOJSTVO U HRVATSKOJ / PIG BREEDING IN CROATIA	10
2.2. NOVOSTI U UZGOJU / NEWS IN BREEDING	11
2.3. STANJE NA TRŽIŠTU / MARKET SITUATION	12
2.4. SURADNJA S UZGOJNIM UDRUŽENJIMA <i>COOPERATION WITH BREEDER ORGANIZATIONS</i>	21
3. PROVEDBA AKTIVNOSTI / ACTIVITIES	26
3.1. BROJNO STANJE SVINJA / FIGURES IN PIG BREEDING	26
3.2. VELIKE FARME / HOLDINGS	36
3.2.1. Proizvodnost krmača / Production of sows	36
3.2.2. Rezultati tova / Fattening results	44
3.3. OBITELJSKA GOSPODARSTVA / FAMILY FARMS	47
3.3.1. Proizvodnost krmača / Production of sows	47
3.4. PERFORMANCE FIELD TEST / PERFORMANCE FIELD TEST	51
3.5. LABORATORIJSKO TESTIRANJE NA STRES OSJETLJIVOST <i>LABORATORY TESTING ON STRESS SENSITIVITY</i>	56
3.6. PROMET UZGOJNO VALJANIH SVINJA I SJEMENA <i>TRADE OF HERDBOOK PIGS AND SEES</i>	57
4. AKTIVNOSTI SEKTORA PODRUČNIH UREDA <i>THE ACTIVITIES OF DISTRICT OFFICES SECTOR</i>	58
4.1. PROVEDBA OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE SVINJA <i>THE REALIZATION OF IDENTIFICATION AND REGISTRATION</i> <i>OF PIGS</i>	62

5. OZNAČAVANJE I REGISTRACIJA DOMAĆIH ŽIVOTINJA	
<i>IDENTIFICATION AND REGISTRATION OF DOMESTIC ANIMALS</i>	64
5.1. SUSTAV OBVEZNOG OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE SVINJA	
<i>THE SYSTEM OF UNIQUE IDENTIFICATION AND REGISTRATION OF PORCINE ANIMALS</i>	65
6. KONTROLA OCJENJIVANJA NA LINIJI KLANJA ŽIVOTINJA (KOLK)	
<i>CARCASSES CLASSIFICATION CONTROL</i>	70
6.1. RAZVRSTAVANJE SVINJSKIH TRUPOVA U 2022. GODINI	
<i>CLASSIFICATION OF PIG CARCASSES IN YEAR 2022</i>	71
7. STOČARSKE IZLOŽBE / LIVESTOCK EXHIBITIONS	75
8. STRUČNI SKUPOVI I OSTALE AKTIVNOSTI	
<i>EDUCATIONS AND OTHER ACTIVITIES</i>	77
8.1. SAVJETOVANJE UZGAJIVAČA / BREEDERS CONFERENCE	77
8.2. GLASILO SREDIŠNJEG SAVEZA UDRUGA UZGAJIVAČA SVINJA HRVATSKE / MAGAZINE OF BREEDERS ORGANIZATION	78
9. PRILOZI / ATTACHMENTS	79
10. IZVJEŠĆE PRIPREMILI / AUTHORS	81

PREDGOVOR / PREFACE

Godišnje izvješće pruža uvid u stanje uzgoja svinja u Republici Hrvatskoj u 2022. godini. Prikazani su rezultati aktivnosti kako Centra za stočarstvo Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu (HAPIH) tako i Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane Ministarstva poljoprivrede (MP) te uzgojnih udruženja.

Centar za stočarstvo HAPIH-a kao treća strana provodi specifične aktivnosti iz uzgojnih programa sva četiri uzgojna udruženja u svinjogojstvu, pri čemu je važna značajka ovlaštenje Ministarstva poljoprivrede za provedbu testiranja rasta, razvoja, proizvodnih odlika i genetskog vrednovanja domaćih životinja.

U populaciji svinja nastavljen je trend smanjenja brojnog stanja krmača te ukupnog broja svinja. Za svinjogojsku proizvodnju dugo nije bilo tako izazovne i neuobičajene godine kao što je bila 2022. godina. Izraziti rast cijena mesa uzrokovan je padom proizvodnje zbog smanjenje broja krmača i nazimica uz kombinaciju niza čimbenika: post COVID utjecaji, rat u Ukrajini, cijena stočne hrane i energije te širenje afričke svinjske kuge u zemljama sa značajnom svinjogojskom proizvodnjom.

The annual report provides an insight into pig breeding sector in the Republic of Croatia in 2022. The presented data shows the activities of the Centre for Livestock Breeding of the Croatian Agency for Agriculture and Food (HAPIH), Directorate for Livestock and Food Quality of the Ministry of Agriculture and breeder organizations.

The Centre for Livestock Breeding HAPIH as the third party implements specific activities form breeding programs for all four breeders organization with important features of the authorized Ministry of Agriculture to provide performance testing and genetic evaluation of domestic animals.

In the pig population the trend of decreasing the number of sows continued, as well as total number of pigs. For a long time, pig breeding hasn't had such a bad year as the year 2022. The increase of meat prices is caused by a drop in production due to a reduction in the number of sows and gilts with combination of a number of factors: post COVID influences, war in Ukraine, price fodder and energy the spread of African swine fever in countries with significant pig production.

Osim brojnog stanja, izvješće prikazuje rezultate provedbe uzgojnih programa, pruža informacije o novostima u uzgoju, suradnji s uzgojnim udruženjima, stočarskim izložbama i edukacijama.

Želim se zahvaliti djelatnicima našeg Centra za stočarstvo, kao i svima koji su sudjelovali u izradi ovog izvješća te svojim ustrajnim radom doprinijeli očuvanju i unapređenju uzgoja svinja u RH. Nadam se kako će ovo izvješće biti od koristi svim dionicima i doprinijeti razvoju ovoga sektora.

*Ravnateljica Hrvatske agencije za
poljoprivredu i hranu
doc. dr. sc. Darja Sokolić*

In addition to the numerical status ,the report shows the results of the implementation of breeding programs, provides information about breeding news, cooperation with breeding associations, livestock exhibitions and education.

I would like to thank the employees of the Centre for Livestock Breeding, as well as everyone who participated in the preparation of this report and contributed to the preservation and improvement of pig breeding in Croatia with their persistent work. I hope that this report will be useful to everyone and contribute to the development of this sector.

*General Manager of the Croatian Agency
for Agriculture and Food
Darja Sokolić PhD, Assistant Professor*

1. O HRVATSKOJ AGENCIJI ZA POLJOPRIVREDU I HRANU

ABOUT THE CROATIAN AGENCY FOR AGRICULTURE AND FOOD

Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu je javna ustanova specijalizirana u području poljoprivrede, hrane i ruralnog razvoja, koja širok raspon svojih djelatnosti iz navedenih područja obavlja kroz osam ustrojstvenih jedinica – centara. Djelatnosti HAPIH-a obuhvaćaju aktivnosti u stočarstvu, kontroli kva-

litete stočarskih proizvoda, zaštiti bilja, zaštiti tla, sjemenarstvu i rasadničarstvu, vinogradarstvu, vinarstvu, uljarstvu, voćarstvu, povrćarstvu i sigurnosti hrane. Svaka ustrojstvena jedinica pokriva određeni segment djelatnosti, a one su: Centar za sjemenarstvo i rasadničarstvo (Osijek), Centar za sigurnost hrane (Osijek), Centar za stočarstvo (Osijek), Centar za tlo (Osijek), Centar za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda (Križevci), Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo (Zagreb), Centar za voćarstvo i povrćarstvo (Zagreb) te Centar za zaštitu bilja (Zagreb). Osim centara HAPIH ima još dvije ustrojstvene jedinice – Ured ravnatelja i Sektor za podršku poslovnih procesa, obje sa sjedištem u Osijeku, gdje je sjedište HAPIH-a. Zahvaljujući mreži od 21 područnog ureda Centra za stočarstvo, specifične djelatnosti HAPIH-a pokrivaju cijelo područje Republike Hrvatske. Stručnjaci HAPIH-a pružaju stručnu i znanstvenu potporu Ministarstvu poljoprivrede, primarno kod izrade zakonske legislative, stručnih mišljenja i podloga te provođenju laboratorijskih analiza uzoraka za fitosanitarnu, poljoprivrednu i vinarsku inspekciju. HAPIH ima ulogu u diseminaciji znanja, istraživanja i razvoja te pronalaženja inovativnih rješenja u području poljoprivrede. Sve aktivnosti HAPIH-a u funkciji su unaprijeđenja domaće poljoprivredne proizvodnje.

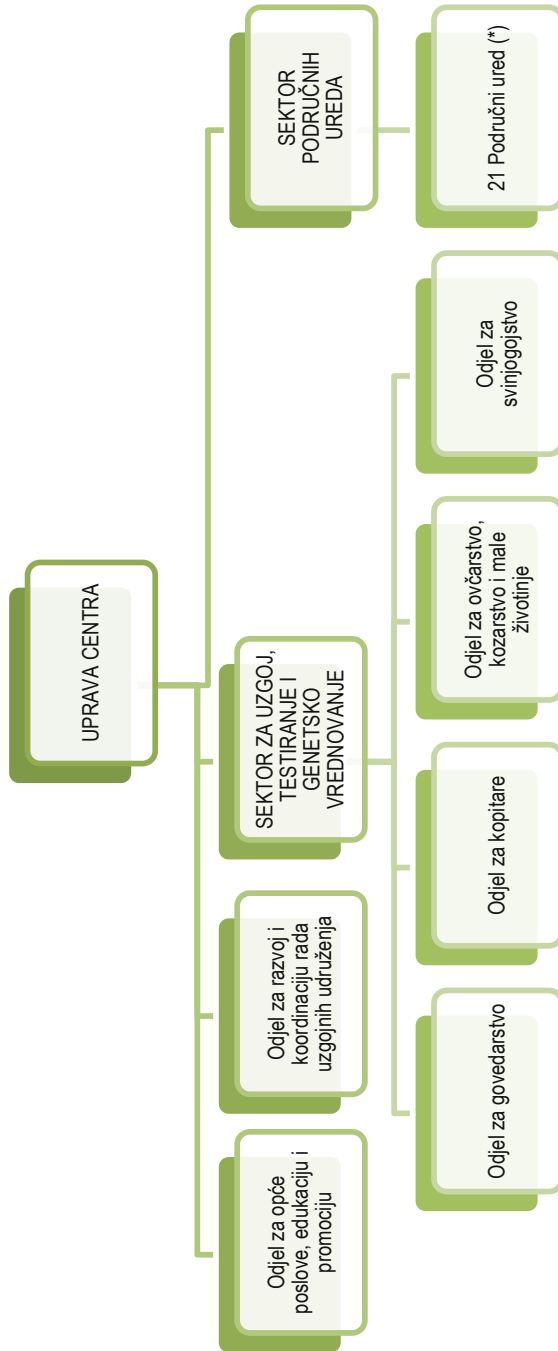
1.1. **CENTAR ZA STOČARSTVO** *CENTRE FOR LIVESTOCK BREEDING*

Centar za stočarstvo HAPIH-a obavlja poslove u području stočarstva, kao što su: označavanje i registracija domaćih životinja, testiranje rasta i razvoja te proizvodnih odlika, genetsko vrednovanje, suradnja s uzgojnim udruženjima, promocija uzgoja, informiranje i edukacija uzgajivača, sudjelovanje u programima očuvanja i zaštite izvornih pasmina, pružanje potpore poljoprivrednim proizvođačima pri administriranju i podnošenju zahtjeva za potpore, sudjelovanje u kontroli izravnih plaćanja na terenu itd.

HAPIH je od Ministarstva poljoprivrede ovlašten za provedbu testiranja rasta, razvoja, proizvodnih odlika (fenotipa) i genetskog vrednovanja uzgojno valjanih životinja. Važna značajka je certifikacija Međunarodne organizacije za kontrolu proizvodnosti domaćih životinja (ICAR - International Comitee for Animal Recording), što je potvrđeno Certifikatom kvalitete. Posjedovanje ICAR-ovog Certifikata kvalitete podrazumijeva stalnu prilagodbu opće prihvaćenim međunarodnim standardima. Najvažnija prednost dobivanja certifikata je potvrđivanje visoke kvalitete i sigurnosti usluga koje HAPIH pruža svojim korisnicima, dok je neizravna korist vezana u očuvanje povjerenja korisnika u rezultate navedenih aktivnosti te primjenu tih rezultata. Pored ICAR-ovog Certifikata kvalitete, Centar za stočarstvo certificiran je prema normi ISO 9001:2015. Slijedom toga su većina uzgojnih udruženja u stočarstvu odabrala HAPIH za „treću stranu“ odnosno partnera u provedbi specifičnih aktivnosti iz uzgojnih programa, uključujući četiri svinjogojske udruge.

Schema 1. Organizacijski ustroj Centra za stočarstvo
Organisation chart of Centre for livestock breeding

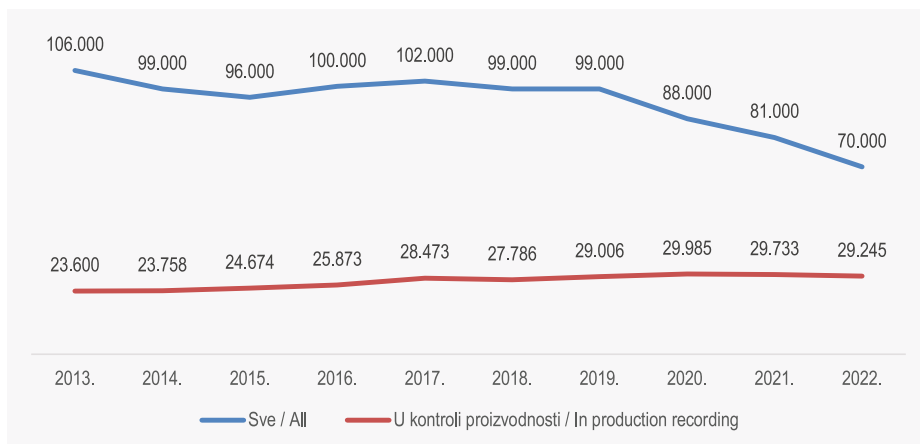
*popis i kontakti područnih ureda navedeni su u poglavlju Aktivnosti sektora područnih ureda

2. NOVOSTI U SEKTORU / NEWS IN THE SECTOR

2.1. SVINJOGOJSTVO U HRVATSKOJ / PIG BREEDING IN CROATIA

Ukupan broj krmača u Republici Hrvatskoj na kraju 2022. godine iznosio je 70.000 što je smanjenje za 13,6 % u odnosu na prethodnu godinu. U kontrolu proizvodnosti uključeno je 29.245 uzgojno valjanih krmača, što je smanjenje za 1 % (grafikon 1). Oko 85 % krmača u kontroli proizvodnosti uzgaja se na velikim farmama, a 15 % na obiteljskim gospodarstvima.

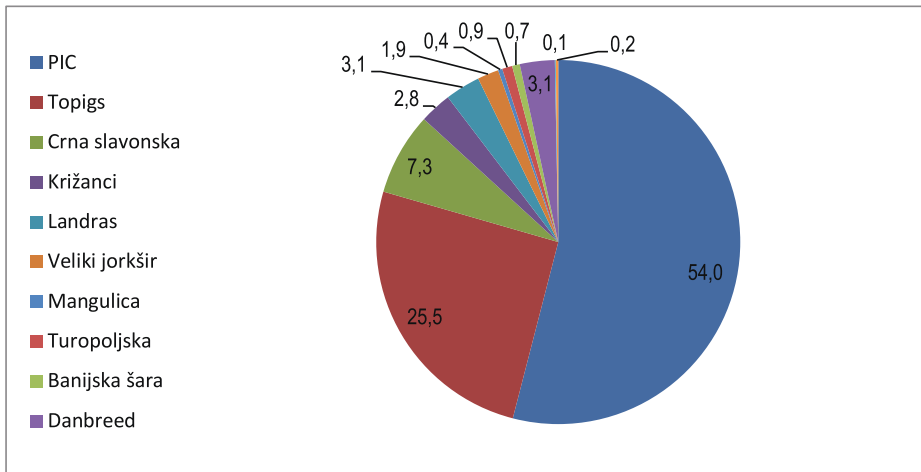
Grafikon 1. Trendovi u populaciji krmača / Trend in the sow population size

Izvor / Source: HAPIH i DZS

U pasminskoj strukturi uzgojno valjanih krmača (grafikon 2) prevladavaju hibridi (PIC, Topigs i DanBred) s 82,6 %. Izvorne i zaštićene pasmine svinja (crna slavonska, turopoljska i banijska šara) zastupljene su s 8,9 %, a pasminama iz hrvatskog uzgojnog programa pripada 8,1 % krmača.

Grafikon 2. Pasminska struktura krmača u kontroli proizvodnosti, %
Breed structure of the sow in production recording %

Izvor / Source: HAPIH

Među izvornim pasminama dominira crna slavonska (82,3 %), zatim slijedi turopoljska (10,1 %) i banijska šara (7,6 %).

2.2. NOVOSTI U UZGOJU / NEWS IN BREEDING

Razvoj sustava genetskog vrednovanja konvencionalnih pasmina svinja

Genetic system development for commercial pig breeds

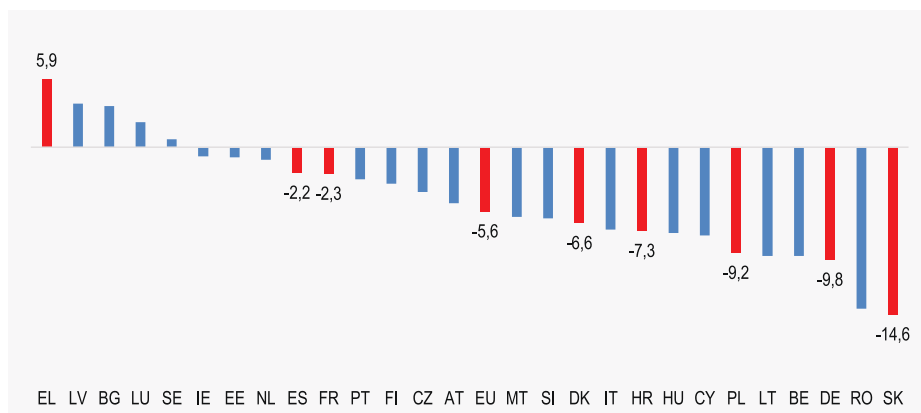
Centar za stočarstvo HAPIH-a je od rujna 2020. godine preuzeo aktivnosti procjene uzgojnih vrijednosti (UV) u svinjogojstvu od Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane Ministarstva poljoprivrede. Zbog promjena koje su se desile u uzgojno-selektivskom radu u svinjogojstvu Republike Hrvatske kroz napuštanje konvencionalnih pasmina i prijelaz na hibridne uzgoje na velikim farmama, u HAPIH-u je uslijedio razvoj novog sustava genetskog vrednovanja prilagođen manjim uzgojima na obiteljskim gospodarstvima. Genetskim su vrednovanjem obuhvaćene majčinske (landras, veliki jorkšir) i terminalne (pietren, durok) pasmine svinja čiji su proizvodni podaci i porijeklo dostupni za procjenu UV. Razvoj sustava obuhvatio je nekoliko razvojnih cjelina: priprema i analiza proizvodnih podataka za svojstva trajanje

testa pri 100 kg i debljinu slanine, a kod majčinskih pasmina i analizu podataka za svojstvo veličine legla te podataka porijekla, procjenu genetskih parametara za navedena svojstva (heritabiliteti i genetske korelacije) koji su potrebni pri izračunu UV, standardizaciju UV i procjenu agregatnog genotipa, prikaz i skladištenje rezultata procjene UV te izradu ispisa UV nerastova, nazimica i krmača po uzgajivaču. Rezultati genetskog vrednovanja komercijalnih pasmina svinja dostupni su na mrežnoj stranici HAPIH-a: https://www.hapih.hr/cs/aplikacije/vrednovanje/web/cro/_main_pig.html.

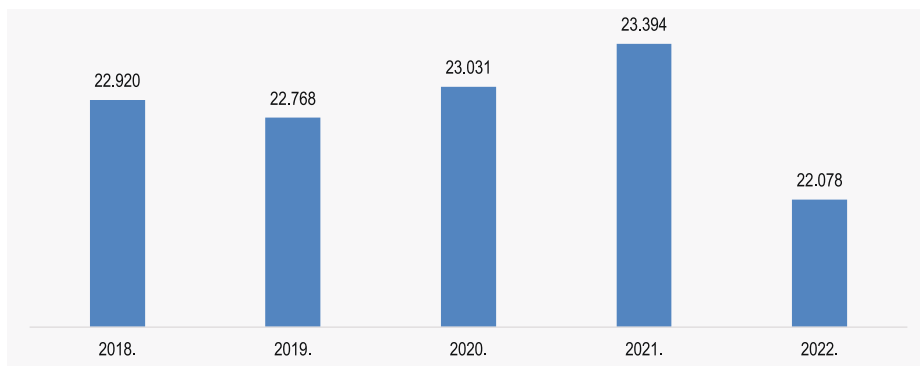
2.3. STANJE NA TRŽIŠTU / MARKET SITUATION

EU je drugi najveći svjetski proizvođač svinjskog mesa i najveći izvoznik mesa i mesnih proizvoda. Za svinjogojsku proizvodnju dugo nije bilo tako izazovne i neobičajene godine kao što je bila 2022. godina. Izraziti rast cijena mesa uzrokovan je padom proizvodnje zbog smanjenje broja krmača i nazimica uz kombinaciju niza čimbenika: post COVID utjecaji, rat u Ukrajini, cijena stočne hrane i energije, širenje afričke svinjske kuge u zemljama sa značajnom svinjogojskom proizvodnjom. Osim navedenih utjecaja, važno je naglasiti izazove s kojima se ova proizvodnja suočava u društveno-gospodarskom, ekološkom i klimatskom smislu te području zdravlja i dobrobiti svinja. Očito je vrlo velik broj utjecaja koji će značajno određivati održivost i otpornost svinjogojstva u Europskoj uniji.

Grafikon 3. Promjene u proizvedenim količinama svinjskog mesa u EU
Changes in the quantities of pork production in the EU

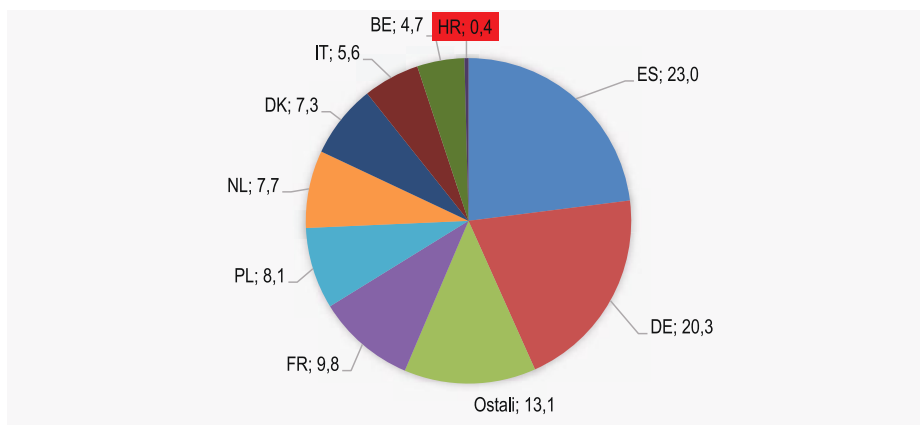

Izvor / Source: Eurostat

Grafikon 4. Proizvodnja svinjskog mesa u EU (000 t) / Pork production in the EU

Izvor / Source: Eurostat

Tijekom 2022. godine europska proizvodnja svinjskog mesa manja je za 5,6 %. Najveći proizvođači su zabilježili smanjenje proizvodnje (Španjolska - 2,2 %, Njemačka - 9,8 %, Poljska - 9,2 %, Danska - 6,6 %)

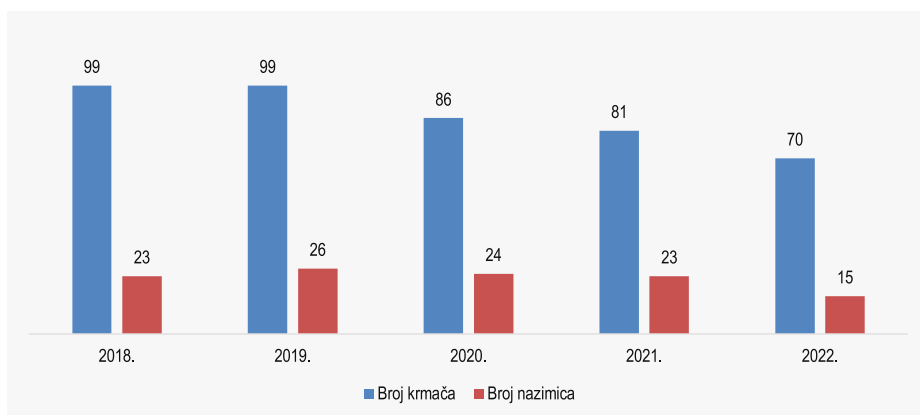
Grafikon 5. Udio proizvodnje prema EU zemljama, %*Share of production by EU countries*

Izvor / Source: Eurostat

U osam prikazanih država odvija se 86,4 % ukupne svinjogojske proizvodnje. Udio hrvatske proizvodnje svinjetine na europskom tržištu je zanemariv i iznosi svega 0,36 %.

Godine 2010. u RH je bilo 136.000 krmača. U 2011. godini broj krmača je pao za 30 % i nakon toga, niz godina kretao se u ograničenom okviru uz neznatne promjene. Tijekom 2022. broj krmača je za 13,5 % a nazimica za 35 % manji u odnosu na prethodnu godinu. Prikaz broja krmača zasigurno je najbolji pokazatelj stanja u sektoru jer je to osnova proizvodnje svinjskog mesa.

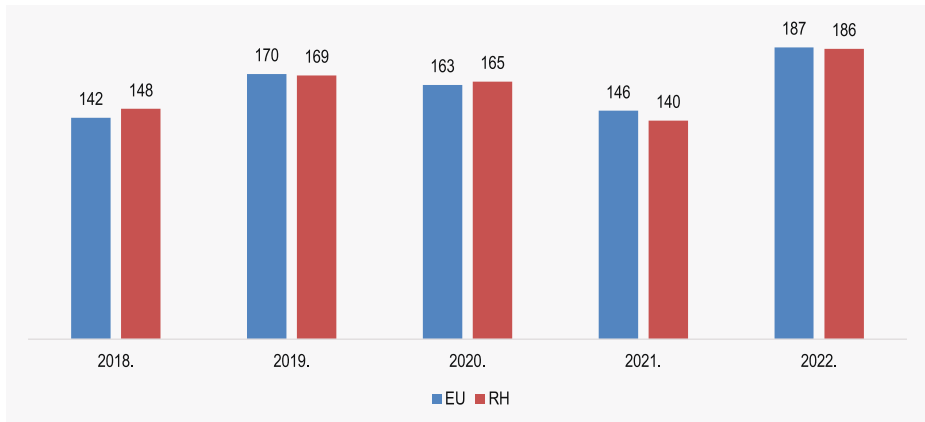
Grafikon 6. Kretanje broja krmača u RH (000) / Number of sows in Croatia

Izvor / Source: DG AGRI

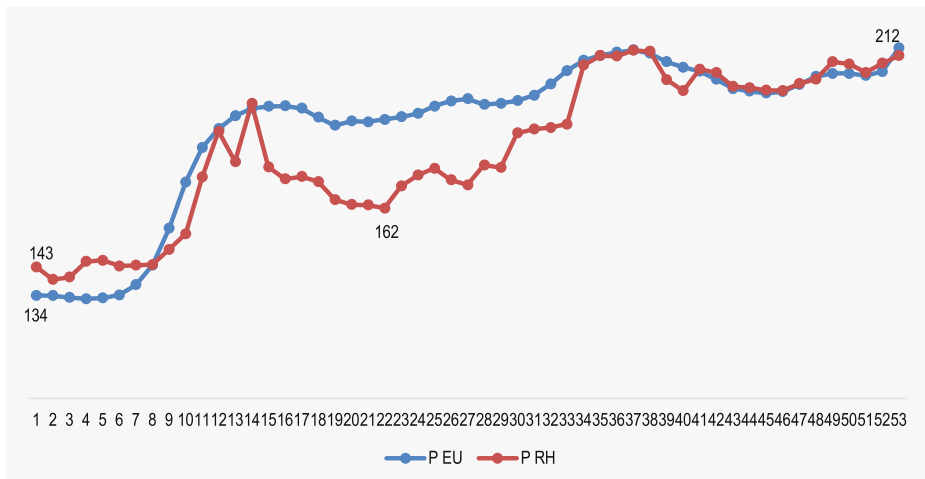
Prosječna cijena svinjetine (S+E) tijekom 2022. godine značajno je viša od prethodne godine na razini EU (+28 %) i u RH (+33 %). Početkom godine cijene u EU bile su niže za 58 % u odnosu na kraj godine. Krajem veljače u EU dolazi do povećanja cijena i trend rasta se nastavlja do kraja godine. U RH nakon početnog rasta dolazi do iznenadnog pada cijena krajem ožujka i zaostajanje za prosječnom europskom cijenom do kolovoza. Nakon toga slijedi izjednačavanje EU i RH cijena.

Grafikon 7. Kretanje prosječne cijene svinjetine u EU i RH (S+E, euro/100 kg)
Average price of pork in EU and Croatia

Izvor / Source: Eurostat

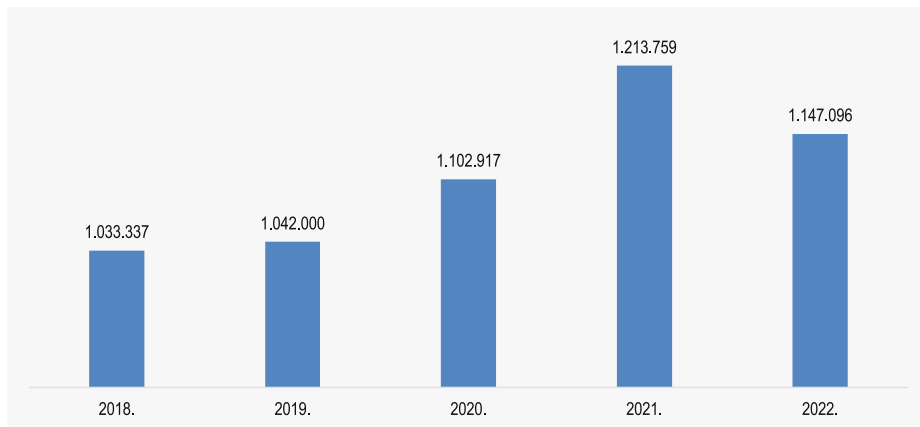
Grafikon 8. Kretanje prosječne cijene svinjetine u EU i RH u 2022. godini (S+E, euro/100 kg) / Average weekly price of pork in EU and Croatia by weeks in 2022. year

Izvor / Source: Europska komisija

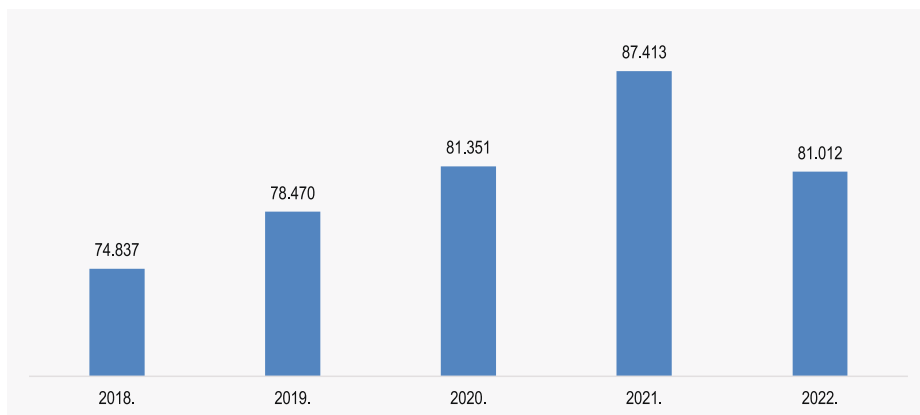
Tijekom 2022. godine u Republici Hrvatskoj je evidentirano ukupno 1.147.096 klariranih svinjskih trupova svih kategorija ili 5,5 % manje od 2021.godine. Tijekom 2022. godine ukupna masa trupova na liniji klanja manja je za 7,3 % u odnosu na 2021.godinu.

Grafikon 9. Broj klasiranih trupova (000) / Number of classified carcasses

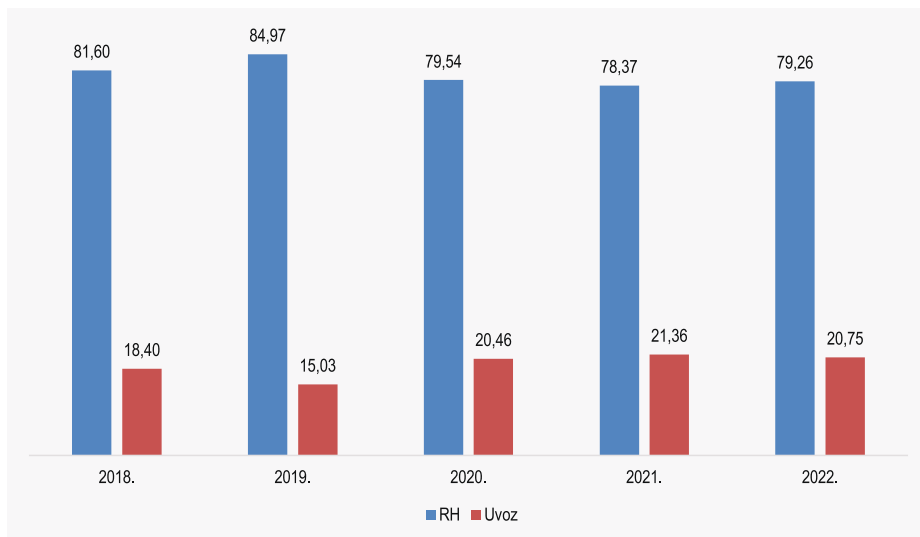
Izvor / Source: MP

Grafikon 10. Ukupna masa trupova (t) / Total mass of carcasses

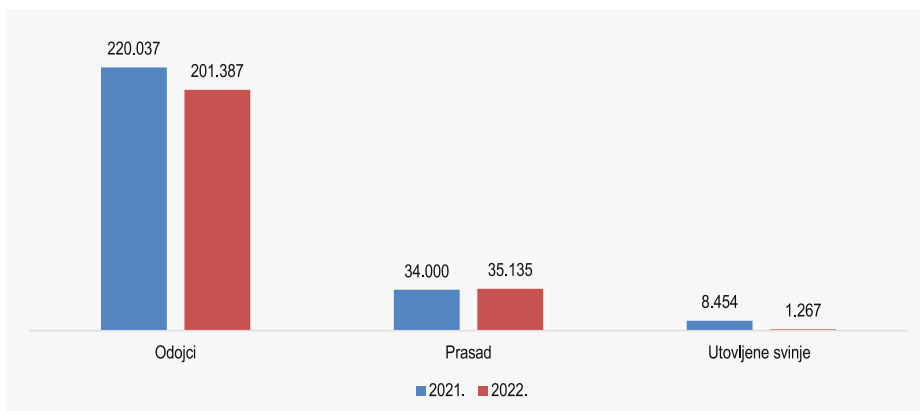
Izvor / Source: MP

U 2022. godini smanjio se udio uvezenih svinja na liniji klanja za 9,3 %.

Grafikon 11. Omjer trupova prema podrijetlu, % / Carcasses ratio by origin

Izvor / Source: MP

Tijekom 2022. godine manji je ukupan uvoz odojaka i prasadi za klanje (- 6,9 %). Uvoz odojaka je manji za 8,5 %, a uvoz prasadi je veći (+ 3,3 %). Uvoz utovljenih svinja za klanje je značajno smanjen (- 85 %)

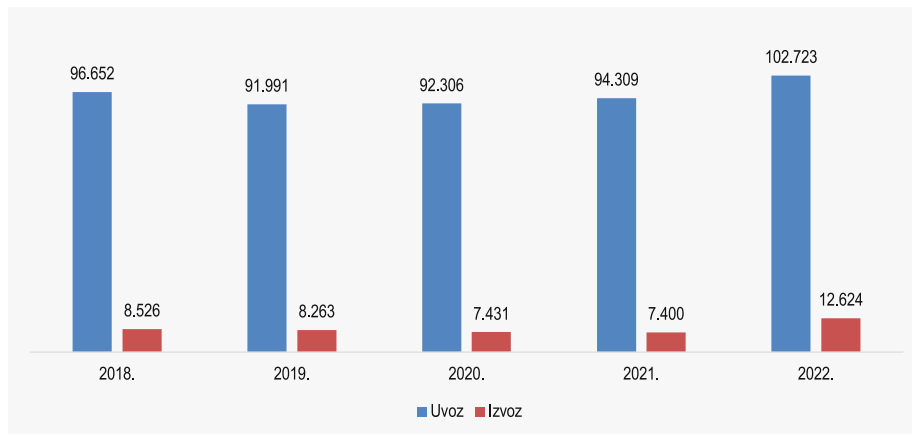
Grafikon 12. Broj uvezenih svinja za klanje / Number of imported pigs for slaughter

Izvor /Source: MP

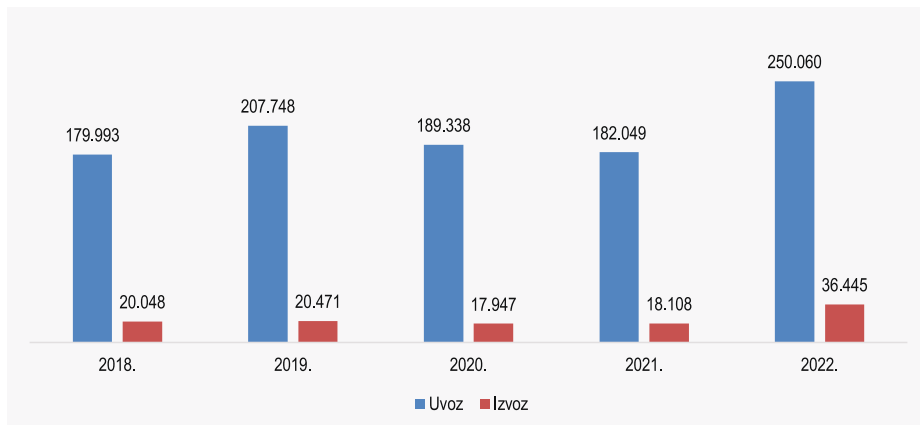
Europska unija ima izraziti suficit vanjsko trgovinske bilance svinjskog mesa. Nakon značajnog povećanja izvoza svinjskog mesa u 2016. godini (+23 %) uslijedila je stabilizacija izvezenih količina u 2017. i 2018. godini. U 2019. godine uslijedilo je povećanje izvoza za 18,8 %, a izvoz je nastavio rasti u 2020. godini (+18,8 %) odnosu na isto razdoblje 2019. godine. Tijekom 2021. godine izvoz je smanjen za 2,7 % u odnosu na 2020. godinu. Smanjenje izvoza nastavljeno je u 2022. godini (-16 %). Najvažnije destinacije za izvoz svinjskog mesa iz Europske unije su Kina, Japan, Filipini i Južna Koreja, (62 % svih količina). Udio izvoza mesa u Kinu prijašnjih godina rastao je od 35 % u 2017. godini, na 61,6 % u 2020. godini. Tijekom 2021. godine izvoz u Kinu je smanjen za 49 %, a u 2022. godini na 35 %.

Vanjsko trgovinska bilanca u prometu mesa svinja (u 000 kg) RH iskazuje se kroz deficit. Tijekom 2022. godine uvoz je povećan za 9 %, a izvoz za 71 %. Odnos uvoza i izvoza u 2021. godini je bio u omjeru 89:11. Vrijednost uvezenog mesa tijekom 2022. godine veća je za 37 %, a izvezenog mesa za 101 %.

Grafikon 13. Uvoz i izvoz svinjskog mesa (t) / Import and export of pig meat

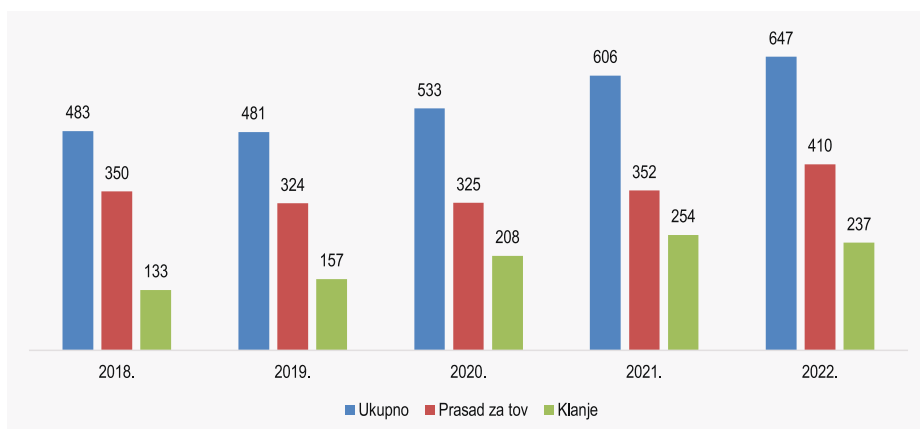

Izvor / Source: DZS

Grafikon 14. Uvoz i izvoz svinjskog mesa (000 eura) / Import and export of pig meat

Izvor / Source: DZS

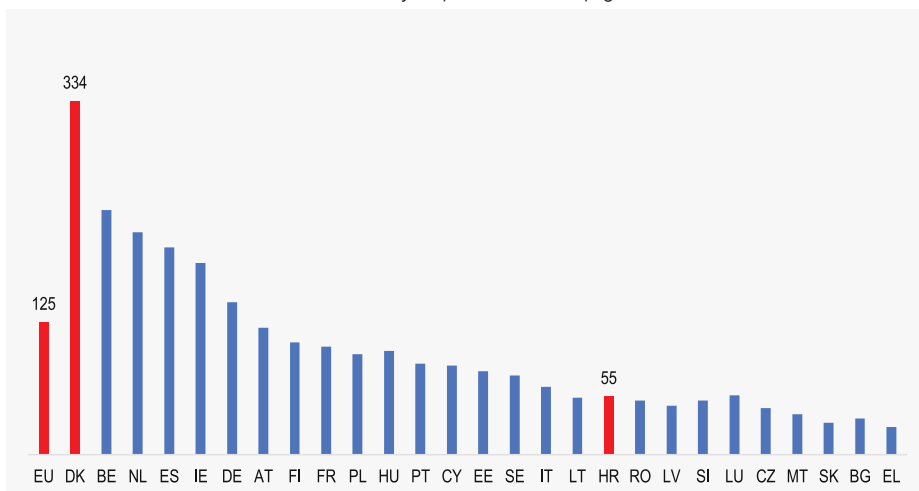
Nedostatak prasadi za tov nadomješta se uvozom. Tijekom 2022. godine uvezeno je 410.000 prasadi za tov odnosno 16,5 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 15. Uvoz prasadi (000) / Import pigs

Izvor / Source: DZS i MP

Samodostatnost u proizvodnji svinjskog mesa na razini Europske unije je 125 %, a Republike Hrvatske 55 %. Najveću samodostatnost ima Danska (334 %).

Grafikon 16. Samodostatnost u proizvodnji svinjskog mesa, %
Self-sufficiency in production of pig meat

Izvor / Source: Europska komisija

2.4. SURADNJA S UZGOJNIM UDRUŽENJIMA

COOPERATION WITH BREEDER ORGANIZATIONS

Centar za stočarstvo HAPIH-a već dugi niz godina surađuje s uzgojnim udruženjima. Ova izuzetno važna aktivnost koju Centar provodi podrazumijeva pružanje stručne pomoći u provedbi uzgojnog programa te tehničke podrške u radu uzgojnih udruženja s naglaskom na razvoj središnjih uzgajivačkih saveza. HAPIH kao treća strana pruža podršku u radu većini uzgojnih udruženja u RH, a sve u skladu sa Zakonom o uzgoju domaćih životinja (NN 115/2018). U Republici Hrvatskoj trenutno djeluje 19 uzgojnih udruženja, od čega su četiri svinjogojska udruženja, i sva četiri udruženja potpisala su Ugovor s HAPIH-om kao svojim odabranim partnerom u provođenju uzgojnih programa.

U provedbi aktivnosti uzgojnih programa svinja Centar za stočarstvo HAPIH-a provodi testiranje rasta i razvoja te proizvodnih odlika (fenotip) svinja, genetsko vrednovanje, vođenje matičnih knjiga, pripremu za izdavanje zootehničkih certifikata, uspostavu i vođenje baze podataka i sl. Rezultati provedbe uzgojnih programa vlasništvo su udruuga uzgajivača svinja, a HAPIH ih može koristiti u svrhu promoviiranja, edukacija i unaprjeđenja samog uzgoja određenih pasmina svinja.

Centar za stočarstvo HAPIH-a također sudjeluje u izradi i provedbi programa zaštite i očuvanja izvornih i zaštićenih pasmina svinja. Rezultati provedbe uzgojnih programa prema pasmini prikazani su u poglavlju Provedba aktivnosti.

Uzgojna udruženja koja su odabrala HAPIH za partnera u provedbi uzgojnih programa:

UZGOJNO UDRUŽENJE

LOGO

Središnji savez udruga uzgajivača svinja Hrvatske

Ilica 101 10 000 Zagreb
Tel. +385 (0) 98 93 03 538
sus@sus.hr www.sus.hr

Udruga uzgajivača svinja „Banijska šara“

Donja Bačuga 108 C, 44 205 Donja Bačuga
Tel. +385 (0) 98 313 491
banijska.sara@gmail.com

Plemenita Općina Turopoljska

Zagrebačka 37, 10 410 Velika Gorica
Tel. + 385 01 626 000
plem-op-turopoljska@zg.t-com.hr www.turopolje.hr

Udruga uzgajivača crne slavonske svinje „Fajferica“

Vladimira Nazora 1, 31400 Đakovo
Tel. +385 (0) 99 687 09 20
fajferica@fajferica.hr www.fajferica.hr

Djelatnici Centra za stočarstvo HAPIH-a pomažu u pripremi i organizaciji godišnjih skupština uzgojnih udruženja. Tijekom 2022. godine održane su sljedeće godišnje skupštine:

31. ožujka 2022.
Plemenita općina
turopoljska održala je
redovnu godišnju
skupštinu u Velikoj Gorici.

Udruga uzgajivača
svinja Varaždinske
županije održala je
redovnu izbornu
skupštinu 12. travnja
2022. godine u Malom
Bukovcu na kojoj je za
predsjednika izabran
Damir Jagić.

Članica Središnjeg saveza udruga uzgajivača svinja Hrvatske, svinjogojska udru-
ga Virovitičko-podravske županije 7. lipnja 2022. godine u društvenom domu u
Taborištu održala je godišnju izvještajnu i izbornu skupštinu. Za predsjednicu je
ponovno izabrana Mirjana Bilović.

Dana 9. prosinca 2022. u Kapeli u vinariji „Coner“ održana je redovna godišnja skupština Središnjeg saveza udruga uzgajivača svinja Hrvatske.

Udruga uzgajivača Banijska šara održala je putem aplikacije Teams godišnju skupštinu 27. prosinca 2022.

Jedna od važnih aktivnosti Centra za stočarstvo HAPIH-a je suradnja s uzgojnim udruženjima na organizaciji i održavanju savjetovanja za uzgajivače svinja u Republici Hrvatskoj. Tako je Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu u suradnji sa Središnjim savezom udruga uzgajivača svinja Hrvatske (SUS) a pod pokroviteljstvom Ministarstva poljoprivrede, kao i Krapinsko-zagorske županije, 12. i 13. travnja 2022. godine održala 17. savjetovanje uzgajivača svinja Republike Hrvatske u hotelu Well u Termama Tuhelj.

Međusobna suradnja HAPIH-a i uzgojnih udruženja odvija se i na području održavanja stočarskih smotri i izložbi. Državna stočarska izložba održana je u sklopu 29. jesenskog Bjelovarskog međunarodnog sajma u organizaciji Centra za stočarstvo HAPIH-a i pojedinih uzgojnih udruženja od 9. do 11. rujna 2022. Na navedenom sajmu sudjelovalo je 179 izlagača iz trinaest županija, koji su tijekom tri dana prikazali više od 400 grla i kljunova domaćih životinja u 42 pasmine i 90 kolekcija.

3. PROVEDBA AKTIVNOSTI *ACTIVITIES*

U ovom poglavlju prikazani su pokazatelji brojnog stanja te rezultati testiranja rasta, razvoja, proizvodnih odlika, genetskog vrednovanja i provedbe uzgojnih programa u svinjogojstvu.

Rezultate testiranja rasta, razvoja i proizvodnih odlika uzgojno valjanih svinja prikupio je Centar za stočarstvo Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu (HAPIH), u kojemu je provedena i obrada podataka kao i genetsko vrednovanje.

Laboratorijska analitika obavljena je u laboratoriju Banke gena domaćih životinja, Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane Ministarstva poljoprivrede, a utvrđivanje DNA profila u HAPIH-ovom laboratoriju u Osijeku.

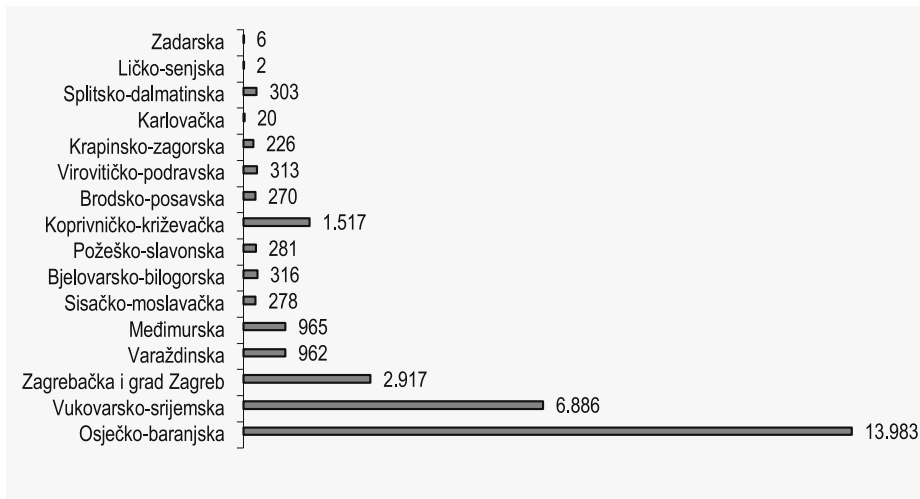
3.1. BROJNO STANJE SVINJA / FIGURES IN PIG BREEDING

Podaci o brojnom stanju uzgojno valjanih krmača i izgajivača prikupljeni su u bazi Svinjogojstvo, a odnose se na dan 31. prosinca 2022. godine. Uzgojne programe provode uzgojna udruženja (Središnji savez udruga izgajivača svinja Hrvatske, Udruga izgajivača crne slavonske svinje "Fajferica", Plemenita općina Turopoljska, Udruga izgajivača svinja Banijska šara) i uzgojne organizacije na velikim farmama, a Centar za stočarstvo zajedno s uzgojnim udruženjima provodi specifične aktivnosti iz uzgojnih programa.

Tablica 1. Krmače i svinje / Sows and pigs

Godina Year	Krmače u kontroli proizvodnosti <i>Sows in recording</i>			Ostale krmače <i>Others sows</i>	Sve krmače <i>All sows</i>	Ukupan broj svinja <i>Total number of pigs</i>
	Velike farme <i>Farms</i>	Obiteljska gosp. <i>Family farms</i>	Ukupno <i>Total</i>			
2018.	23.535	4.249	27.784	71.216	99.000	1.049.000
2019.	24.262	4.744	29.006	69.994	99.000	1.022.000
2020.	25.309	4.676	29.985	58.015	88.000	1.033.000
2021.	24.938	4.795	29.733	51.267	81.000	972.000
2022.	24.866	4.379	29.245	40.755	70.000	945.000

Izvor / Source: HAPIH i DZS

Grafikon 17. Krmače u kontroli proizvodnosti prema županiji*The sows in production recording by county*

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 2. Krmače u kontroli proizvodnosti prema županiji
Breeding sows in production recording by county

Županija / Pasmina <i>Country / Breed</i>	veliki jorkšir	landras	durok	pietren	topigs	pic	dambred	turopljska	banijska šara	crna slavonska	mangulica	krizanci	Sve / All
Zagrebačka	178	32	0	7	412	2.050	0	168	3	53	8	6	2.917
Krapinsko- zagorska	97	20	0	0	0	0	0	0	0	28	0	81	226
Sisačko- moslavačka	13	18	5	1	0	0	0	49	132	53	4	3	278
Karlovačka	0	0	0	0	0	0	0	0	6	14	0	0	20
Varaždinska	2	10	0	0	0	0	879	45	0	0	15	11	962
Koprivničko-križev.	16	96	16	0	1.354	0	0	1	0	0	0	34	1.517
Bjelovarsko-bilog.	26	174	9	10	0	0	0	0	30	38	0	29	316
Virovitičko-podr.	2	25	5	0	0	0	0	0	0	271	10	0	313
Požeško-slavonska	3	171	4	0	0	0	0	0	2	88	13	0	281
Brodsko-posavska	16	26	2	0	0	112	5	0	0	57	0	52	270
Osječko-baranjska	16	29	2	1	5.679	7.346	0	0	0	848	62	0	13.983
Vukovarsko-srijem.	89	3	5	0	0	6.297	11	0	0	408	0	73	6.886
Međimurska	95	308	16	5	0	0	0	0	0	0	0	541	965
Ličko-senjska	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
Splitsko- dalmatinska	0	0	0	0	0	0	0	0	22	281	0	0	303
Zadarska	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4	0	0	6
Sve / All	553	912	64	24	7.445	15.805	895	263	199	2.143	112	830	29.245

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 3. Nerastovi prema pasmini i županiji / Breeding boars by breed and county

Županija / Pasmina Country / Breed	veliki jorkšir	landras	durok	pietren	pic	turopoljska	banijska šara	crna slavonska	mangulica	križanci	Sve / All
Zagrebačka	2	10	2	5	0	12	1	12	0	5	49
Krapinsko-zagorska	0	8	0	5	0	0	0	1	0	2	16
Sisačko-moslavačka	3	9	7	1	0	7	34	8	0	0	69
Karlovačka	0	0	2	0	0	0	5	8	0	0	15
Varaždinska	3	18	3	25	0	3	0	0	1	0	53
Koprivničko-križevačka	7	19	4	11	0	0	0	1	0	0	42
Bjelovarsko-bilogorska	1	2	4	4	0	0	4	4	0	0	19
Virovitičko-podravska	2	5	1	0	0	0	0	12	1	0	21
Požeško-slavonska	0	10	0	1	0	0	1	11	0	0	23
Brodsko-posavska	1	3	1	0	0	0	0	2	0	0	7
Osječko-baranjska	19	26	57	7	177	0	0	36	0	0	322
Vukovarsko-srijemska	5	1	2	3	0	0	0	21	0	0	32
Međimurska	6	14	14	4	0	0	0	0	0	3	41
Splitsko-dalmatinska	0	0	0	0	0	0	0	14	0	0	14
Zadarska	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Sve / All	49	125	97	66	177	22	45	131	2	10	724

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 4. Krmače u kontroli proizvodnosti prema vrsti gospodarstva
Sows in production recording by type of farm

Pasmina <i>Breed</i>	Velike farme <i>Holdings</i>	Obiteljska gospodarstva <i>Family farms</i>	Ukupno <i>Total</i>
V.jorkšir	74	479	553
Landras	435	477	912
Durok	13	51	64
Pietren	0	24	24
Crna slavonska	64	2.079	2143
Turopoljska	0	263	263
Banijska šara	0	199	199
Mangulica	0	112	112
DanBred	879	16	895
PIC	15.419	386	15805
Topigs	7.445	0	7445
Križanci	537	293	830
Sve / All	24.866	4.379	29.245

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 5. Kretanje ukupnog broja krmača prema pasmini
Trends in the total number of sows by breed

Pasmina <i>Breed</i>	Godina / Year									
	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
V.jorkšir	660	681	495	258	439	564	627	589	616	553
Landras	874	857	759	652	681	821	905	1.001	1.051	912
Durok	10	36	34	31	39	41	34	36	45	64
Pietren	30	32	33	45	45	49	34	31	29	24
Crna slavonska	839	1.064	1.309	1.546	1.930	2.262	2.495	2.708	2.418	2.143
Turopoljska	124	119	132	116	124	148	177	212	240	263
Banijska šara	0	0	12	30	63	96	112	139	183	199
Mangulica	0	0	0	51	155	198	192	133	152	112
PIC	0	0	0	0	0	0	14.072	13.756	15.281	15.805

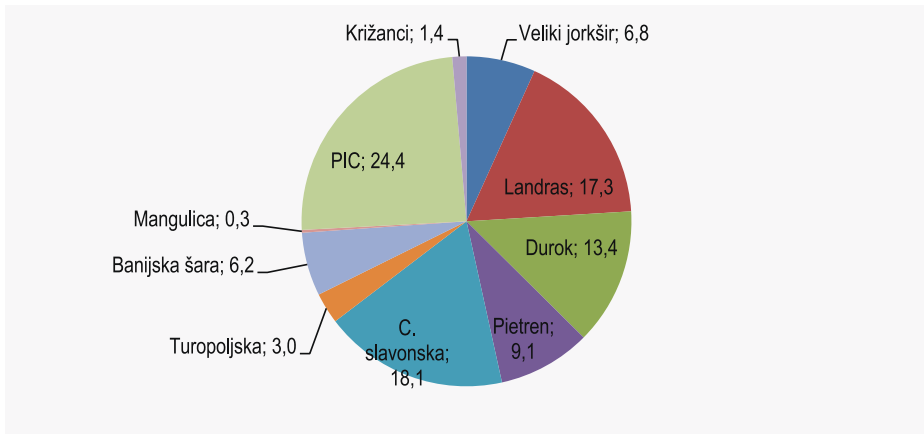
Pasmina <i>Breed</i>	Godina / Year									
	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Topigs	0	0	0	0	0	0	9.331	10.451	8.657	7.445
DanBred	0	0	0	0	0	0	0	0	0	895
Križanci	21.063	20.969	21.900	23.144	24.997	23.607	1.027	929	1.061	830
Sve / All	23.600	23.758	24.674	25.873	28.473	27.786	29.006	29.985	29.733	29.245

Izvor / Source: HAPIH, * hibridi PIC i TOPIGS su do 2019. godine prikazani u istoj kategoriji s križancima

Tablica 6. Nerastovi prema vrsti gospodarstva / Breeding boars by type of farm

Pasmina <i>Breed</i>	Velike farme <i>Holdings</i>	Obiteljska gospodarstva <i>Family farms</i>	Centri za UO <i>AI stations</i>	Sve <i>All</i>	
Veliki jorkšir		6	27	16	49
Landras		15	61	49	125
Durok		9	27	61	97
Pietren		0	44	22	66
Crna slavonska		0	130	0	130
Turopoljska		0	22	0	22
Banijska šara		0	45	0	45
Mangulica		0	2	0	2
PIC		0	1	177	178
Križanci		4	6	0	10
Sve / All		34	365	325	724

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 18. Pasminska struktura nerastova (%) / Breed structure of boars

Izvor / Source: HAPIH

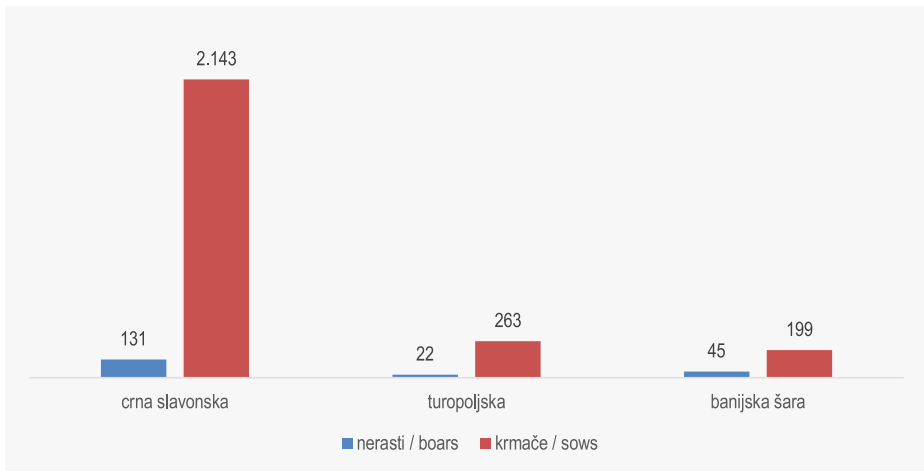
Tablica 7. Broj obiteljskih gospodarstava prema veličini stada
The number of family farms by herd size

Županija / County	Broj krmača / The number of sows				Sve / All
	do 5	6 - 9	10 - 19	20 i više	
Grad Zagreb	11	6	3	2	22
Krapinsko-zagorska	4	0	2	2	8
Sisačko-moslavačka	20	13	3	2	38
Karlovačka	5	1	0	0	6
Varaždinska	2	1	2	1	6
Koprivničko-križevačka	5	0	2	3	10
Ličko-senjska	1	0	0	0	1
Virovitičko-podravska	5	3	4	3	15
Požeško-slavonska	14	4	4	0	22
Brodsko-posavska	13	1	1	5	20
Međimurska	2	1	2	1	6
Osječko-baranjska	19	9	9	9	46
Vukovarsko-srijemska	32	10	12	8	62
Zagrebačka	4	1	1	2	8

Županija / County	Broj krmača / The number of sows				Sve / All
	do 5	6 - 9	10 - 19	20 i više	
Splitsko-dalmatinska	0	0	1	2	3
Zadarska	2	0	0	0	2
Bjelovarsko-bilogorska	12	4	6	4	26
Sve / All	151	54	52	44	301
%	50,2	17,9	17,3	14,6	100,0

Izvor / Source: HAPIH

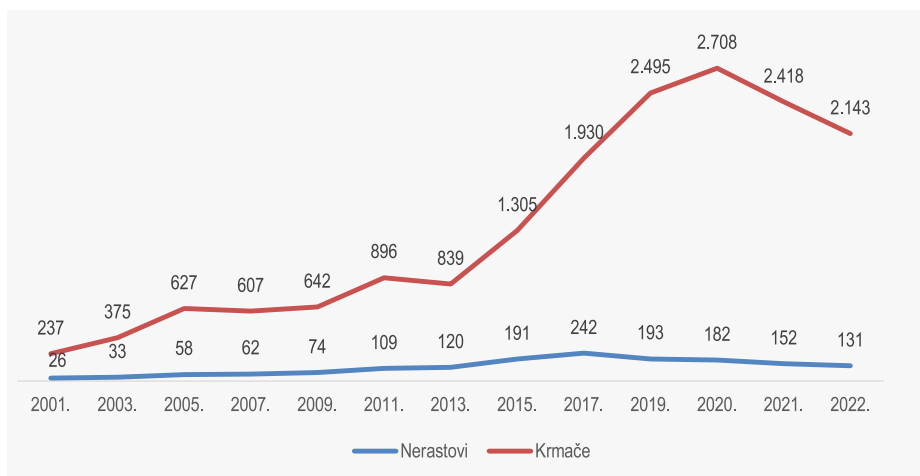
Grafikon 19. Broj nerastova i krmača izvornih pasmina
The number of boars and sows of local breeds

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 20. Kretanje broja crne slavonske svinje

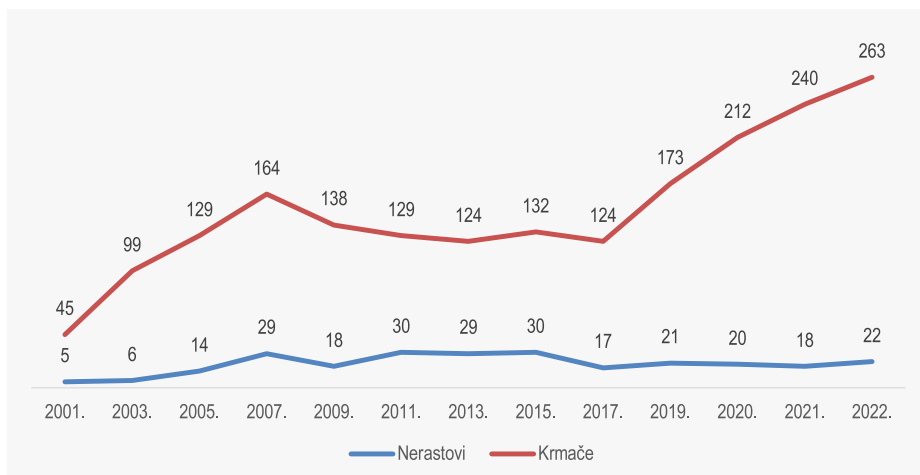
Trends Black Slavonian breed population size

Izvor / Source: HAPIH

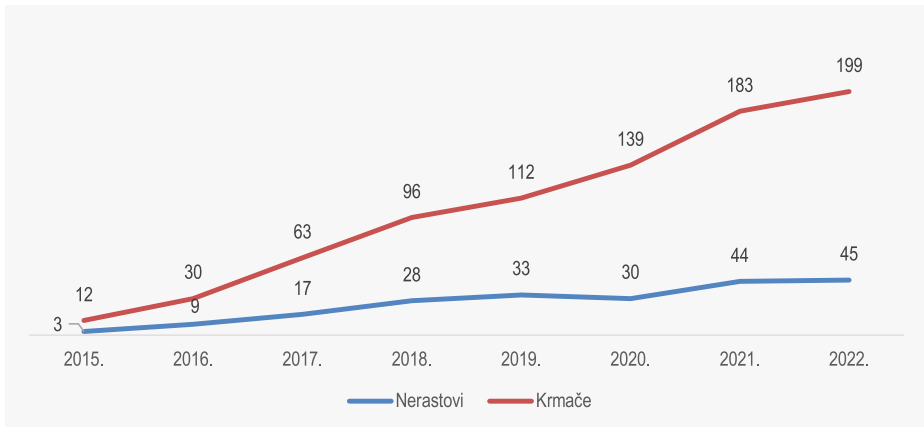
Grafikon 21. Kretanje broja svinja turopoljske pasmine

Trends in Turopolje breed population size

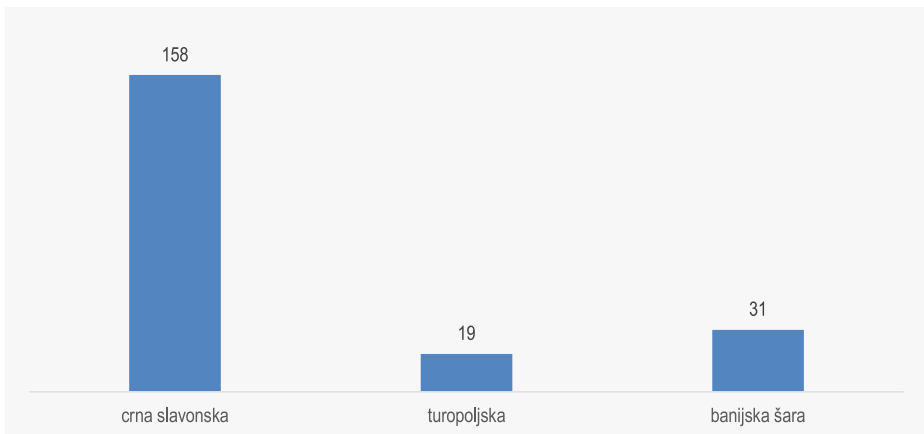
Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 22. Kretanje broja svinja banijske šare
Trends in Banijska Šara breed population size

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 23. Broj uzgajivača izvornih pasmina
The number of breeders of local breeds

Izvor / Source: HAPIH

3.2. VELIKE FARME / HOLDINGS

3.2.1. Proizvodnost krmača / Production of sows

U ovom poglavlju prikazani su podaci dobivenih od velikih farmi koje su odgovorne za njihovu točnost.

Tablica 8. Kontrola proizvodnosti krmača / Production recording of sows

Farma / broj Farm / number	Prosječan broj krmača Average no. of sows	Ukupan broj legala Total no. of litters	Prosječan broj legala Average no. of litters	Broj prasadi / Number of piglets								
				Ukupno Total			Prosječno po krmači Average per sow			Prosječno po leglu Average per litter		
				Oprasneno Born	Živo oprasneno Born alive	Odbijeno Weaned	Oprasneno Born	Živo oprasneno Born alive	Odbijeno Weaned	Oprasneno Born	Živo oprasneno Born alive	Odbijeno Weaned
1	1.513	3.597	2,4	58.141	53.394	48.110	38,4	35,3	31,8	16,2	14,8	13,4
2	2.030	4.762	2,3	77.166	68.289	63.185	38,0	33,6	31,1	16,2	14,3	13,3
3	1.506	3.462	2,3	56.308	51.244	47.215	37,4	34,0	31,4	16,3	14,8	13,6
4	1.355	3.150	2,3	52.620	46.583	42.797	38,8	34,4	31,6	16,7	14,8	13,6
5	1.358	3.261	2,4	50.459	45.774	38.508	37,2	33,7	28,4	15,5	14,0	11,8
6	1.522	3.555	2,3	59.240	52.939	49.052	38,9	34,8	32,2	16,7	14,9	13,8
7	1.270	2.935	2,3	47.814	43.001	38.964	37,6	33,9	30,7	16,3	14,7	13,3
8	1.423	3.350	2,4	53.136	47.126	42.346	37,3	33,1	29,8	15,9	14,1	12,6
9	1.421	3.329	2,3	54.520	47.492	43.466	38,4	33,4	30,6	16,4	14,3	13,1
10	2.007	4.738	2,4	73.541	65.117	58.951	36,6	32,4	29,4	15,5	13,7	12,4
11	913	2.130	2,3	32.098	29.892	27.792	35,2	32,8	30,5	15,1	14,0	13,0
12	2.045	4.700	2,3	70.427	64.642	59.288	34,4	31,6	29,0	15,0	13,8	12,6
13	585	1.380	2,4	20.623	19.209	17.852	35,3	32,8	30,5	14,9	13,9	12,9
14	282	260	0,9	3.701	3.516	697	13,1	12,5	2,5	14,2	13,5	2,7
15	840	2.050	2,4	30.773	28.709	26.632	36,6	34,2	31,7	15,0	14,0	13,0
16	1.300	3.020	2,3	46.219	42.360	38.865	35,6	32,6	29,9	15,3	14,0	12,9
17	167	218	1,3	3.218	2.981	2.287	19,3	17,9	13,7	14,8	13,7	10,5
18	352	718	2,0	10.770	9.334	8.616	30,6	26,5	24,5	15,0	13,0	12,0
19	328	538	1,6	7.919	7.018	6.087	24,1	21,4	18,6	14,7	13,0	11,3

Farma / broj <i>Farm / number</i>	Prosječan broj kрмаča <i>Average no. of sows</i>	Ukupan broj legala <i>Total no. of litters</i>	Prosječan broj legala <i>Average no. of litters</i>	Broj prasadi / <i>Number of piglets</i>								
				Ukupno <i>Total</i>			Prosječno po kрмаči <i>Average per sow</i>			Prosječno po leglu <i>Average per litter</i>		
				Opraseto <i>Born</i>	Živo opraseto <i>Born alive</i>	Odbijeno <i>Weaned</i>	Opraseto <i>Born</i>	Živo opraseto <i>Born alive</i>	Odbijeno <i>Weaned</i>	Opraseto <i>Born</i>	Živo opraseto <i>Born alive</i>	Odbijeno <i>Weaned</i>
20	173	291	1,7	4.267	3.779	3.279	24,7	21,8	19,0	14,7	13,0	11,3
21	1.108	2.518	2,3	43.601	40.663	30.819	39,4	36,7	27,8	17,3	16,1	12,2
22	406	975	2,4	13.993	13.116	10.239	34,5	32,3	25,2	14,4	13,5	10,5
Sve / All	23.904	54.937	2,3	870.554	786.178	705.047	36,4	32,9	29,5	15,8	14,3	12,8

Izvor / *Source*: HAPIH i velike farme

Tablica 9. Prosječan broj prasadi opraseno po krmači i leglu
Average number of piglets by sow and litter

Godina Year	Prosječan broj legala po krmači Averagely litters per sow	Prosječno po krmači Average per sows			Prosječno po leglu Average per litter		
		Opraseno Totaly born	Živo opraseno Alive born	Odbijeno Weaned	Opraseno Totaly born	Živo opraseno Alive born	Odbijeno Weaned
2013.	2,3	31,5	28,3	27,2	13,6	12,2	11,7
2014.	2,3	32,6	29,3	28,1	14,0	12,6	12,1
2015.	2,3	33,0	29,7	28,1	14,3	12,8	12,1
2016.	2,4	35,1	31,8	30,0	14,9	13,5	12,8
2017.	2,4	35,8	32,6	28,6	15,2	13,8	12,1
2018.	2,3	35,7	32,3	28,6	15,4	14,0	12,4
2019.	2,3	34,0	30,9	27,5	15,2	13,8	12,3
2020.	2,3	36,3	33,0	29,7	15,6	14,2	12,8
2021.	2,3	37,1	33,5	30,7	15,9	14,3	13,1
2022.	2,3	36,4	32,9	29,5	15,8	14,3	12,8

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 10. Gubici prasadi (broj farmi) / Losses of piglets (number of farms)

Godina Year	< 10 %	10,01-12,00 %	12,01 - 15,00%	> 15%
2018.	7	1	8	3
2019.	8	1	8	2
2020.	14	4	2	2
2021.	17	2	1	2
2022.	14	1	3	4

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 11. Gubici prasadi prema veličini stada / Losses of piglets per herd size

Godina Year	Prosječan broj krmača / Average no. of sows					
	do 1000		1001 - 2000		2001 - 3000	
	Broj farmi No. of farm	Gubici u % Losses %	Broj farmi No. of farm	Gubici u % Losses %	Broj farmi No. of farm	Gubici u % Losses %
2018.	8	12,2	8	12,5	3	8,9
2019.	8	12,2	8	12,5	3	8,9
2020.	9	7,9	9	11,6	4	8,2
2021.	9	5,8	10	9,6	3	5,9
2022.	9	7,7	11	10,5	2	7,9

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 12. Proizvodnja prasadi krmača (sva legla)*Piglet production of herdbook sows (all litters)*

Pasmina / Breed Križanac / Crossbreed Hibrid / Hybrid	Prosječan broj krmača Average no. of sows	Broj legala No. of litters	Prosječan broj legala Average litters	Broj prasadi / Number of piglets								
				Ukupno Total			Prosječno po krmači Average per sow			Prosječno po leglu Average per litter		
				Oprasneno Born	Živo oprasneno Born alive	Odbijeno Weaned	Oprasneno Born	Živo oprasneno Born alive	Odbijeno Weaned	Oprasneno Born	Živo oprasneno Born alive	Odbijeno Weaned
Veliki Jorkšir	139	233	1,7	4.077	3.782	2.444	29,3	27,2	17,6	17,5	16,2	10,5
Landras	644	1.083	1,7	16.604	15.500	11.065	25,8	24,1	17,2	15,3	14,3	10,2
Vjorkšir x landras	628	1.033	1,6	18.313	17.094	11.657	29,2	27,2	18,6	17,7	16,5	11,3
Landras x v.jorkšir	248	414	1,7	7.361	6.837	4.330	29,7	27,6	17,5	17,8	16,5	10,5

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 13. Proizvodnja prasadi prvih legala / Production of piglets from the first litters

Pasma/ Breed Križanac/ Crossbreed Hibrid/ Hybrid	Broj legala Number of litters	Ukupno prasadi Total of piglets			Prasadi po leglu No. of piglets per litter		
		Oprasceno Born	Živo oprasceno Born alive	Odbijeno Weaned	Oprasceno Born	Živo oprasceno Born alive	Odbijeno Weaned
V. Jorkšir	75	1.245	1.129	837	16,6	15,1	11,2
Landras	229	3.441	3.240	2.636	15,0	14,1	11,5
V. jorkšir x landras	346	5.484	5.151	4.076	15,8	14,9	11,8
Landras x v. jorkšir	87	1.414	1.322	995	16,3	15,2	11,4

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 14. Mrtvorođena i mumificirana prasad / Dead born and mummified piglets

Pasma / Breed Kombinacija/ Combination Hibrid/Hybrid	Prosječno po leglu Average per litter	% od ukupnog broja from total no.	Prva legla The first litter	% od prvih legala from the first litters
Veliki jorkšir	1,3	7,2	1,5	9,3
Landras	1,0	6,6	0,9	6,2
Veliki jorkšir x landras	1,2	6,7	1,0	6,0
Landras x v.jorkšir	1,3	7,1	1,1	6,6

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 15. Gubici prasadi do odbića / Losses of piglets until weaning

Pasma / Breed Kombinacija/ Combination Hibrid/Hybrid	Gubici u broju prasadi losses in no. piglets		Gubici , % losses	
	Ukupna proizvodnja Total production	Prva legla The first litter	Ukupna proizvodnja Total production	Prva legla The first litter
	Veliki jorkšir	5,7	3,9	35,4
Landras	4,1	2,6	28,6	18,6
Veliki jorkšir x landras	5,3	3,1	31,8	20,9
Landras x v.jorkšir	6,1	3,8	36,7	24,7

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 16. Starost krmača kod prvog prasenja / Age of sows at the first farrow

Pasma/Breed Kombinacija / Combination Hibrid / Hybrid	Broj krmača No. of sows	≤ 330 dana / days		331 - 346 dana / days		347 - 362 dana / days		363 - 378 dana / days		≥ 379 dana / days		Prosječno dana Average days
		kom no.	%	kom no.	%	kom no.	%	kom no.	%	kom no.	%	
		Veliki jorkšir	75	1	1,3	4	5,3	11	14,7	23	30,7	
Landras	229	7	3,1	27	11,8	44	19,2	50	21,8	101	44,1	380,0
V. jorkšir x landras	346	6	1,7	72	20,8	95	27,5	98	28,3	75	21,7	364,7
Landras x v.jorkšir	87	0	0,0	11	12,6	19	21,8	25	28,7	32	36,8	376,1

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 17. Trajanje servisnog razdoblja krmača / Servis period of sows

Pasma/ Breed Kombinacija Combination Hibrid/Hybrid	Broj krmača No. of sows	≤ 21 dan / days		22-32 dana / days		33-41 dan / days		42-62 dana / days		63-103 dana / days		≥ 104 dana / days		Prosječno average dana days
		kom	%	kom	%	kom	%	kom	%	kom	%	kom	%	
		no.		no.		no.		no.		no.		no.		
Veliki jorkšir	80	0	0,0	26	32,5	48	60,0	3	3,8	2	2,5	1	1,3	36,3
Landras	396	1	0,3	65	16,4	192	48,5	85	21,5	37	9,3	16	4,0	50,6
V. jorkšir x landras	381	0	0,0	81	21,3	257	67,5	22	5,8	17	4,5	4	1,0	37,8
Landras x v. jorkšir	143	0	0,0	25	17,5	104	72,7	7	4,9	6	4,2	1	0,7	37,8

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 18. Međuprasidbeno razdoblje krmača / Period between two farrows of sows

Pasma /Breed Kombinacija / Combination Hibrid / Hybrid	Broj legala No. of litters	Broj dana No. of days	Prosječno dana Average days
Veliki jorkšir	158	24.576	155,5
Landras	836	136.583	163,4
V. jorkšir x landras	687	106.902	155,6
Landras x v. jorkšir	327	51.090	156,2

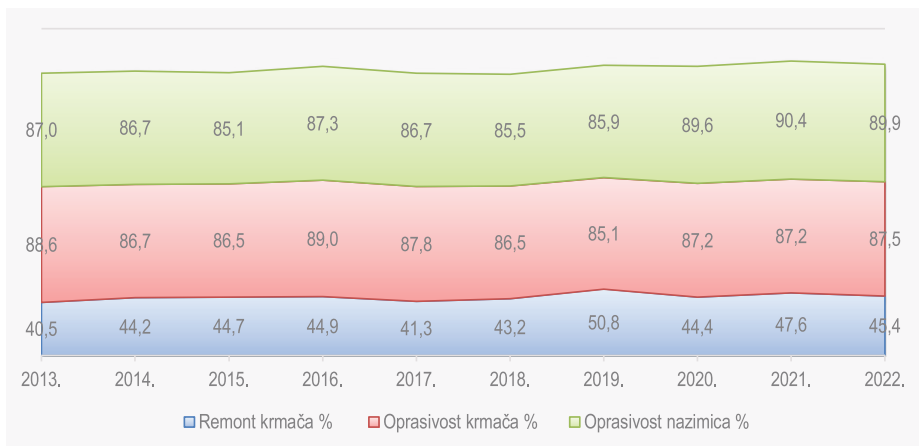
Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 19. Remont i oprativost / Substitution and farrowing rate

Farma / broj <i>Farm / number</i>	Remont krmača % <i>Substitution of sows</i>	% oprativosti krmača / <i>Farrowing rate of sows</i>	% oprativosti nazimica / <i>Farrowing rate of gilts</i>
1	85,1	84,5	89,0
2	49,1	89,3	95,7
3	48,3	89,0	95,3
4	53,6	89,0	92,2
5	56,1	90,0	91,7
6	45,8	84,1	92,2
7	53,3	90,2	95,3
8	48,1	89,2	94,7
9	46,0	88,0	88,0
10	53,0	88,0	92,0
11	52,0	88,0	93,0
12	51,8	90,1	96,8
13	61,6	85,2	94,8
14	16,9	80,7	78,1
15	46,2	85,6	84,0
16	50,0	82,0	85,0
17	54,0	87,0	84,0
18	10,0	90,0	85,0
19	10,0	90,0	85,0
20	11,0	90,0	86,0
21	51,0	88,0	91,0
Sve / All	45,4	87,5	89,9

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Grafikon 24. Rezultati remonta i oprasivosti, %
Results in substitution and farrowing rate

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

3.2.2. Rezultati tova / Fattening results

U ovom poglavlju predstavljene su podaci dobiveni od velikih farmi, koje su odgovorne za njihovu točnost.

Tablica 20. Proizvodni pokazatelji / Production indicators

Farma / broj Farm / number	Grla u tovu Fattening pigs	Zaklana grla Slaughtered animals	Težina1 Weight1	Težina2 Weight2	Dani tova Fattening days	Dnevni prirast (g) Daily gain (g)
1	42.470	42.005	25,8	119,1	96,9	953,7
2	44.670	40.024	25,4	113,9	92,4	921,1
3	44.830	44.518	26,6	116,0	92,3	958,2
4	56.349	55.220	24,8	115,0	95,0	936,9
5	13.537	4.670	26,0	116,7	100,9	850,9
6	41.416	39.361	27,5	113,5	99,5	845,8

Farma / broj Farm / number	Grla u tovu Fattening pigs	Zaklana grla Slaughtered animals	Težina1 Weight1	Težina2 Weight2	Dani tova Fattening days	Dnevni prirast (g) Daily gain (g)
7	38.115	37.116	28,9	114,1	100,2	839,0
8	55.350	53.484	28,0	115,9	99,7	870,8
9	1.209	680	27,9	110,1	135,0	607
10	54.175	53.183	36,6	131,6	103,0	915
11	36.840	37.252	29,2	133,8	115,0	910
12	21.905	16.692	37,5	133,6	108,0	890
13	14.688	13.302	29,0	126,8	106,0	920
14	7.609	7.410	26,8	118,2	95,0	962
15	26.835	26.181	26,2	118,7	97,0	954
16	4.983	5.253	32,1	128,8	115,0	850
17	38.508	31.239	32,5	123,7	98,0	930
Sve / All	543.489	507.590	28,9	120,6	102,9	889,1

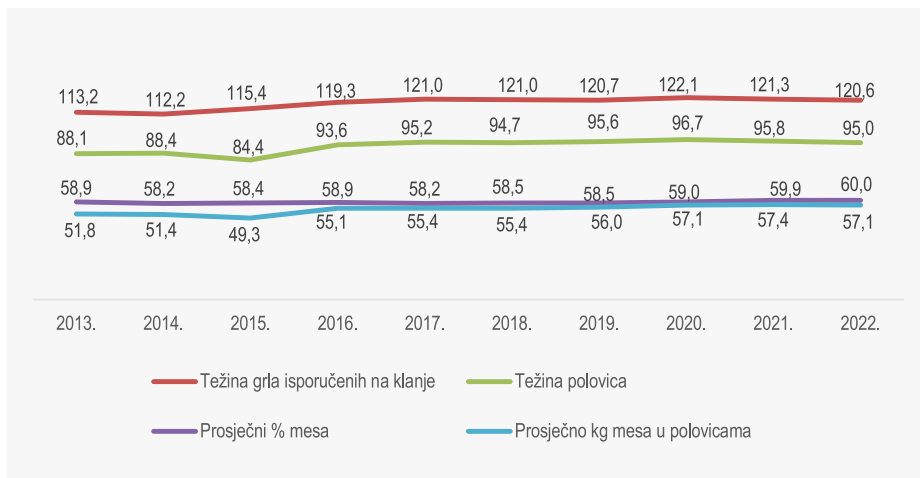
Izvor / Source: HAPIH i velike farme Napomena: Težina1 - težina kod stavljanja u tov / weight at start of fattening; Težina2 – težina prije klanja / weight before slaughtering

Tablica 21. Rezultati tovljenika na liniji klanja / Results of fattened animals at slaughter

Farma / broj Farm / number	Grla Animals	Ukupna težina, kg Total weight	Težina po grlu, kg Aver. weight	Težina polovica, kg Carcass weight	% mesa / meat	Mesa u polovicama, kg Carcass meat
1	42.005	5.004.740	119,1	93,1	59,6	55,5
2	40.024	4.557.260	113,9	87,6	58,7	51,4
3	44.518	5.165.325	116,0	90,2	59,2	53,4
4	55.220	6.347.670	115,0	90,3	59,2	53,5

Farma / broj <i>Farm / number</i>	Grla <i>Animals</i>	Ukupna težina, kg <i>Total weight</i>	Težina po grlu, kg <i>Aver. weight</i>	Težina polovica, kg <i>Carcass weight</i>	% mesa / meat	Mesa u polovicama, kg <i>Carcass meat</i>
5	4.670	545.160	116,7	89,8	59,9	53,8
6	39.361	4.468.900	113,5	88,6	59,7	52,9
7	37.116	4.236.480	114,1	90,0	59,7	53,7
8	53.484	6.200.752	115,9	91,4	59,7	54,6
9	680	74.888	110,1	84,3	59,5	50,2
10	53.183	7.000.305	131,6	105,2	60,0	63,1
11	37.252	4.985.930	133,8	107,0	60,5	64,7
12	16.692	2.230.785	133,6	106,8	61,8	66,0
13	13.302	1.687.356	126,8	101,4	61,5	62,4
14	7.410	875.862	118,2	94,7	60,3	57,1
15	26.181	3.105.067	118,6	93,1	59,5	55,4
16	5.253	676.390	128,8	101,8	60,0	61,1
17	31.239	3.902.169	124,9	100,2	61,0	61,1
Sve / All	507.590	61.065.039	120,6	95,0	60,0	57,1

Izvor / Source: HAPIH i velike farme, rezultati se odnose na T – 1 kategoriju

Grafikon 25. Prosječne vrijednosti na liniji klanja / Average values at slaughter

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

3.3. OBITELJSKA GOSPODARSTVA

FAMILY FARMS

3.3.1. Proizvodnost krmača / Production of sows

Tablica 22. Proizvodnja prasadi prema pasmini / Piglet production by breeds

Prasenja Farrow	Broj krmača No. of sows	Broj legala No. of litters	Pros. broj legala Average litters	Ukupno / Total			Prosječno po krmači Average per sow			Prosječno po leglu Average per litter		
				Opraseto Born	Živo opraseto Born alive	Odbijeno Weaned	Opraseto Born	Živo opraseto Born alive	Odbijeno Weaned	Opraseto Born	Živo opraseto Born alive	Odbijeno Weaned
veliki jorkšir												
sva legla all litters	445	675	1,52	7.911	7.535	6.868	17,8	16,9	15,4	11,7	11,2	10,2
prva legla first litters	114	114	1	1.330	1.298	1.245	11,7	11,4	10,9	11,7	11,4	10,9

Prasenja <i>Farrow</i>	Broj kрмаča <i>No. of sows</i>	Broj legala <i>No. of litters</i>	Prosje. broj legala <i>Average litters</i>	Ukupno / <i>Total</i>			Prosječno po kрмаči <i>Average per sow</i>			Prosječno po leglu <i>Average per litter</i>		
				Opraseto <i>Born</i>	Živo opraseto <i>Born alive</i>	Odbijeno <i>Weaned</i>	Opraseto <i>Born</i>	Živo opraseto <i>Born alive</i>	Odbijeno <i>Weaned</i>	Opraseto <i>Born</i>	Živo opraseto <i>Born alive</i>	Odbijeno <i>Weaned</i>
landras												
sva legla <i>all litters</i>	487	732	1,50	8.736	8.411	7.676	17,9	17,3	15,8	11,9	11,5	10,5
prva legla <i>first litters</i>	150	150	1	1.769	1.702	1.576	11,8	11,4	10,5	11,8	11,4	10,5
pietren												
sva legla <i>all litters</i>	28	47	1,68	578	547	455	20,6	19,5	16,3	12,3	11,6	9,7
prva legla <i>first litters</i>	5	5	1	58	51	44	11,6	10,2	8,8	11,6	10,2	8,8
durok												
sva legla <i>all litters</i>	51	79	1,55	872	829	728	17,1	16,3	14,3	11,0	10,5	9,2
prva legla <i>first litters</i>	19	19	1	203	194	164	10,7	10,2	8,6	10,7	10,2	8,6
veliki jorkšir x landras												
sva legla <i>all litters</i>	151	202	1,34	2.339	2.204	2.069	15,5	14,6	13,7	11,6	10,9	10,2
prva legla <i>first litters</i>	23	23	1	294	286	254	12,8	12,4	11,0	12,8	12,4	11,0
landras x veliki jorkšir												
sva legla <i>all litters</i>	136	194	1,43	2.343	2.187	1.981	17,2	16,1	14,6	12,1	11,3	10,2
prva legla <i>first litters</i>	85	85	1	1.026	925	885	12,1	10,9	10,4	12,1	10,9	10,4
banijska šara svinja												
sva legla <i>all litters</i>	154	205	1,33	1.708	1.501	1.332	11,1	9,8	8,7	8,3	7,3	6,5
prva legla <i>first litters</i>	46	46	1	182	157	78	3,8	3,3	1,6	3,8	3,3	1,6
turopoljska svinja												
sva legla <i>all litters</i>	105	122	1,16	575	499	373	5,5	4,8	3,6	4,7	4,1	3,1
prva legla <i>first litters</i>	48	18	1	182	157	78	3,8	3,3	1,6	3,8	3,3	1,6

Prasenja <i>Farrow</i>	Broj krmača <i>No. of sows</i>	Broj legala <i>No. of litters</i>	Prosje. broj legala <i>Average litters</i>	Ukupno / <i>Total</i>			Prosječno po krmači <i>Average per sow</i>			Prosječno po leglu <i>Average per litter</i>		
				Opraseto <i>Born</i>	Živo opraseto <i>Born alive</i>	Odbijeno <i>Weaned</i>	Opraseto <i>Born</i>	Živo opraseto <i>Born alive</i>	Odbijeno <i>Weaned</i>	Opraseto <i>Born</i>	Živo opraseto <i>Born alive</i>	Odbijeno <i>Weaned</i>
crna slavonska												
sva legla <i>all litters</i>	1.985	2.266	1,14	17.297	15.773	14.220	8,7	8,0	7,2	7,6	7,0	6,3
prva legla <i>first litters</i>	195	195	1	1.532	1.406	1.216	7,9	7,2	6,2	7,9	7,2	6,2
mangulica												
sva legla <i>all litters</i>	0	0	0,00	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
prva legla <i>first litters</i>	6	6	1	30	28	28	5,0	4,7	4,7	5,0	4,7	4,7

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 23. Starost krmača kod prvog prasenja / Age of sows at first farrow

Pasmina / <i>Breed</i> Kombinacija <i>Combinaton</i>	Krmače <i>Sows</i>	≤ 330		331 - 346		347 - 362		363 - 378		≥ 379		Prosječno dana <i>Average days</i>
		dana <i>days</i>		dana <i>days</i>		dana <i>days</i>		dana <i>days</i>		dana <i>days</i>		
		broj <i>no.</i>	%	broj <i>no.</i>	%	broj <i>no.</i>	%	broj <i>no.</i>	%	broj <i>no.</i>	%	
Veliki jorkšir	114	19	16,7	7	6,1	18	15,8	14	12,3	56	49,1	469,5
Landras	150	48	32,0	15	10,0	14	9,3	13	8,7	60	40,0	386,2
Durok	19	5	26,3	3	15,8	3	15,8	2	10,5	6	31,6	381,6
Pietren	5	0	0,0	0	0,0	1	20,0	2	40,0	2	40,0	422,0
V. jorkšir x landras	23	3	13,0	6	26,1	1	4,3	3	13,0	10	43,5	408,6
Landras x v. jorkšir	85	6	7,1	8	9,4	9	10,6	7	8,2	55	64,7	453,1

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 24. Trajanje servisnog razdoblja krmača / Servis period of sows

Pasmina <i>Breed</i> Kombinacija <i>Combination</i>	Krmače <i>Sows</i>	≤ 21 dan <i>days</i>		22-32 dana <i>days</i>		33-41 dana <i>days</i>		42-62 dana <i>days</i>		63-103 dana <i>days</i>		104 i > dana 104 ≥ <i>days</i>		Prosječno dana <i>Average days</i>
		broj <i>no.</i>	%	broj <i>no.</i>	%	broj <i>no.</i>	%	broj <i>no.</i>	%	broj <i>no.</i>	%	broj <i>no.</i>	%	
Veliki jorkšir	202	1	0,5	39	19,3	62	30,7	45	22,3	39	19,3	16	7,9	65,4
Landras	220	1	0,5	9	4,1	80	36,4	65	29,5	39	17,7	26	11,8	68,0
Durok	28	0	0,0	2	7,1	5	17,9	6	21,4	13	46,4	2	7,1	65,4
Pietren	18	0	0,0	0	0,0	7	38,9	4	22,2	6	33,3	1	5,6	77,9
V. jorkšir x landras	48	0	0,0	5	10,4	24	50,0	7	14,6	8	16,7	4	8,3	51,9
Landras x v. jorkšir	49	1	2,0	15	30,6	18	36,7	8	16,3	4	8,2	3	6,1	49,7

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 25. Međuprasidbeno razdoblje krmača / Period between two farrows

Pasmina <i>Breed</i>	Broj legala <i>No. of litters</i>	Broj dana <i>No. of days</i>	Prosječno dana <i>Average days</i>
Veliki jorkšir	454	79.639	175,42
Landras	516	91.680	177,67
Durok	56	10.370	185,18
Pietren	41	7.026	171,37
V. jorkšir x landras	130	23.934	184,11
Landras x v.jorkšir	106	17.543	165,50

Izvor / Source: HAPIH

3.4. PERFORMANCE FIELD TEST

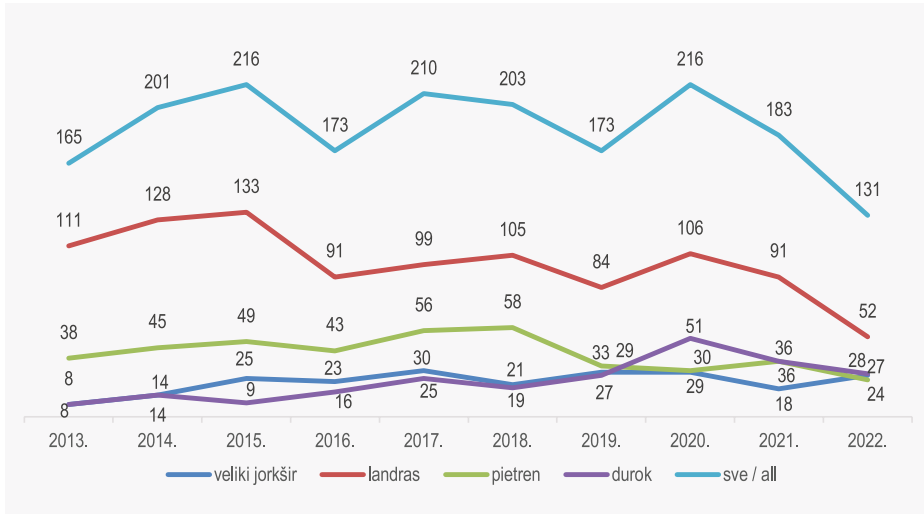
PERFORMANCE FIELD TEST

Centar za stočarstvo HAPIH-a provodi genetsko vrednovanje u svinjogojstvu, pri čemu se upotrebljava BLUP statistička metoda (engl. Best Linear Unbiased Prediction). U procjeni se koriste prikupljeni podaci (fenotipske vrijednosti), porijeklo i genetski parametri kako bi se dobile uzgojne vrijednosti (UV), koje su temelj selekcije tj. odabira genetski superiornijih životinja. Pri genetskom vrednovanju ujedno se provodi provjera porijekla životinja i računa koeficijent inbridinga i srodstva. Računaju se UV za majčinske (landras, veliki jorkšir) i za terminalne pasmine (pietren, durok) i to za svojstva trajanja testa pri 100 kg i debljina slanine. Kod majčinskih pasmina dodatno se genetski vrednuje veličina legla. Procijenjene UV udružene su u indeks ili agregatni genotip, koji je za majčinske pasmine sastavljen tako da je prosjek 100, dok je veličina legla zastupljena s 40 %, a trajanje testa i debljina leđne slanine s po 30 %. Agregatni genotip za terminalne pasmine je sastavljen tako da je prosjek 100, dok su trajanje testa i debljina leđne slanine zastupljeni svaki s 50 %.

Tablica 26. Rezultati field testa nerastića / Field test results of young boars

Pasmina <i>Breed</i>	Nerastići <i>Young boars</i>	Životni dnevni prirast (g) <i>Life gain</i>	Pros. debljina slanine (mm) <i>Average backfat</i>	Težina na kraju testa (kg) <i>Weight at the end of test</i>	Starost na kraju testa (dani) <i>Age at the end of test (days)</i>
Veliki jorkšir	27	585,3	9,1	100,0	182,5
Landras	52	621,8	10,0	102,2	171,8
Pietren	24	591,9	7,9	99,3	170,2
Durok	28	609,0	8,7	101,3	166,0
Sve / All	131	604,2	9,2	100,9	172,5

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 26. Kretanje broj testiranih nerastića / Number of young boars tested

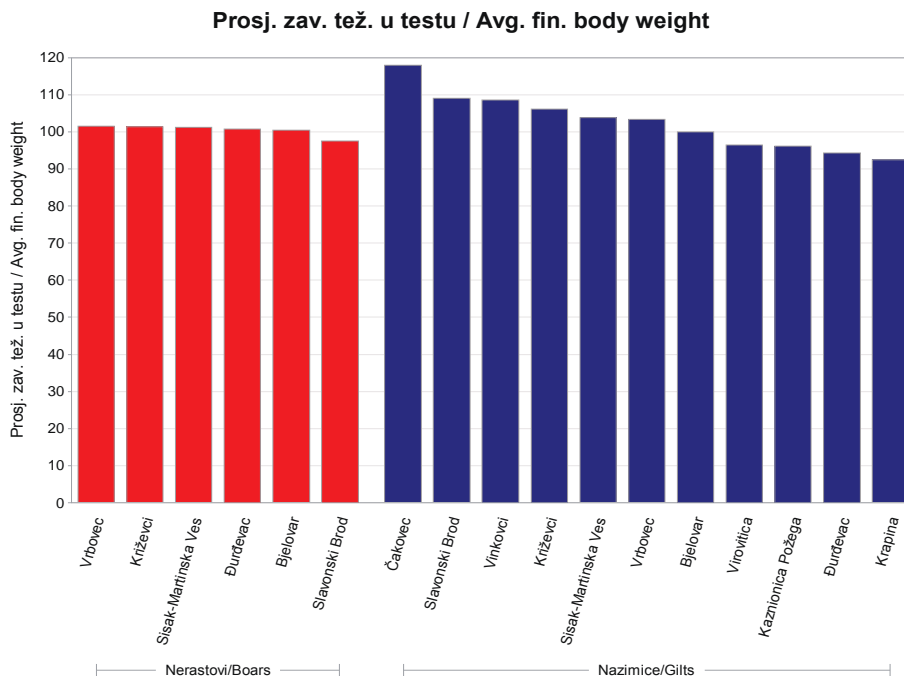
Izvor / Source: HAPIH

Tablica 27. Field test nazimica / Field test of gilts

Pasma <i>Breed</i>	Nazimice <i>Gilts</i>	Životni dnevni prirast (g) <i>Life gain</i>	Pros. debljina slanine (mm) <i>Average backfat</i>	Težina na kraju testa (kg) <i>Weight at the end of test</i>	Starost na kraju testa (dani) <i>Age of the end of test (days)</i>
Veliki jorkšir	60	571,6	10,7	97,9	180,4
Landras	280	557,5	10,5	101,7	187,7
Pietren	10	596,7	7,0	99,0	166,1
Durok	37	613,4	9,3	101,3	168,8
Veliki jorkšir x Landras	1	561,0	9,3	97,0	173,0
Landras x Veliki jorkšir	11	496,3	12,6	101,9	205,9
Sve /All	399	563,9	10,4	101,1	184,8

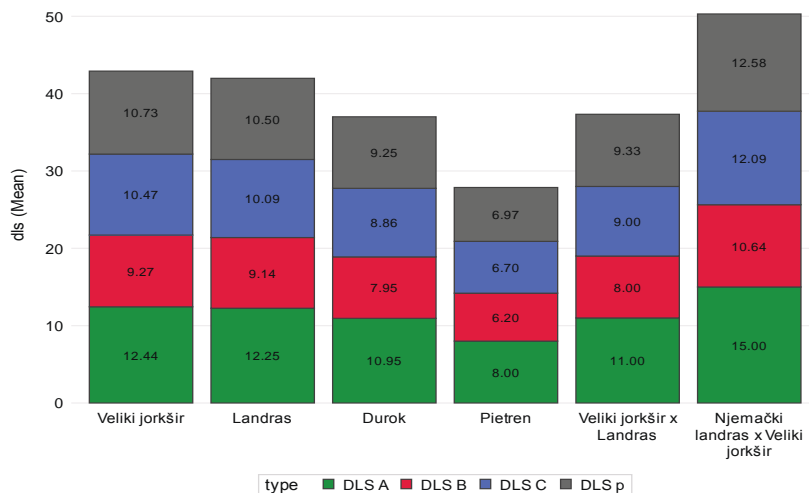
Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 27. Prosječna težina svinja u field testu
Average final body weight of pigs in field test

Izvor / Source: HAPIH

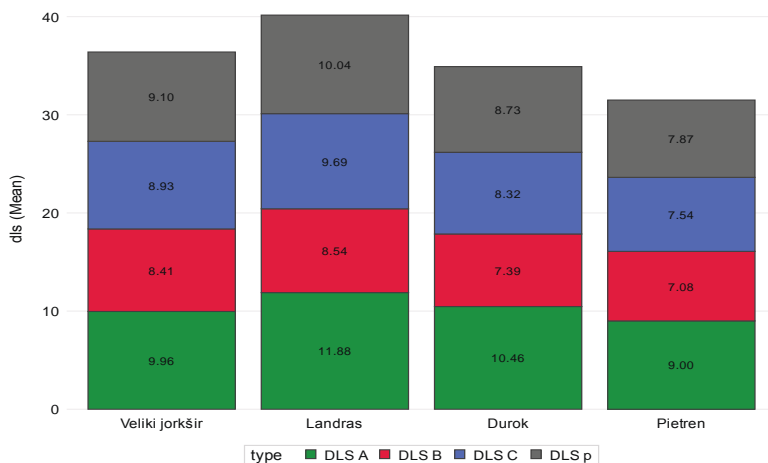
Grafikon 28. Prosječna debljina leđne slanine testiranih nazimica po pasmini
Average backfat of tested gilts by breed

Izvor / Source: HAPIH

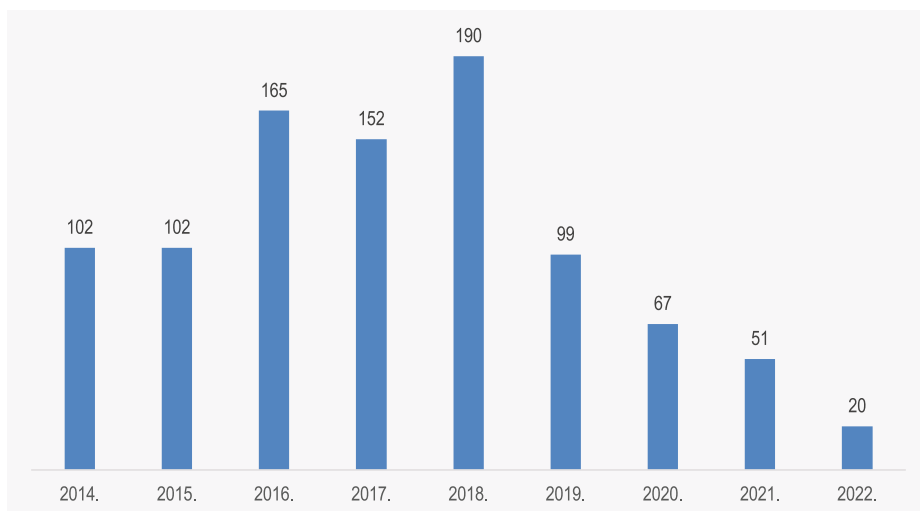
Napomena: DLS se radi metodom "Tri točke" u cm (DLS p – prosjek)

Grafikon 29. Prosječna debljina leđne slanine testiranih nerastića po pasmini
Average backfat of tested young boars by breed

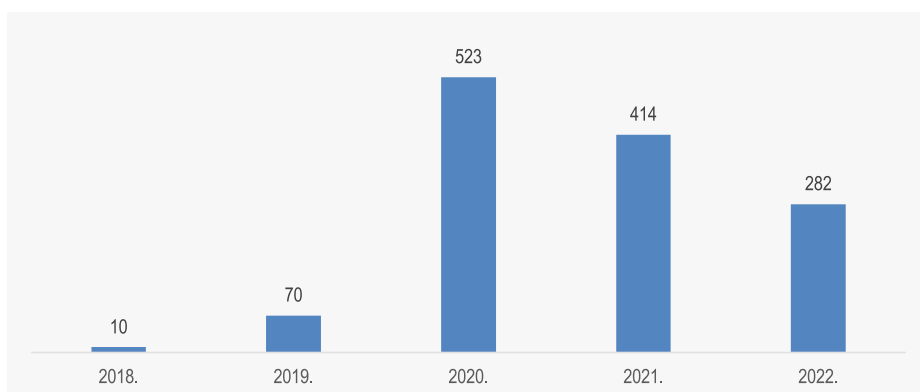

Izvor / Source: HAPIH

Napomena: DLS se radi metodom "Tri točke" u cm (DLS p – prosjek)

Grafikon 30. Broj ocjenjenih nerastića crne slavonske svinje*The number of evaluated young boars Black Slavonian Pig*

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 31. Broj ocjenjenih nazimica crne slavonske svinje*The number of evaluated gilts Black Slavonian Pig*

Izvor / Source: HAPIH

3.5. LABORATORIJSKO TESTIRANJE NA STRES OSJETLJIVOST

LABORATORY TESTING ON STRESS SENSITIVITY

Maligna hipertermija (stres sindrom ili stresna osjetljivost) nasljedna je neuromuskularna bolest koja se može dijagnosticirati pomoću genetske analize. Bolest se najčešće očituje jakim kontrakcijom mišića, povišenjem tjelesne temperature i acidozom. Za pojavu maligne hipertermije u svinja dominantno je odgovoran gen RYR1 (rijanodinski receptor) smješten na šestom kromosomu. Ta mutacija kod svinja uzrokuje blijedo, meko i vodnjikavo meso, odnosno meso manje tehnološke vrijednosti. Kod svinja koje su dominantni homozigoti (NN), bolest maligne hipertermije se ne javlja te se analizom dobije negativan rezultat. Kod svinja koji su heterozigotni (Nn) nositelji mutacije, odnosno imaju jedan normalan i jedan mutirani gen, bolest se ne javlja, ali na svoje potomstvo mogu prenijeti mutirani gen. U recesivnih homozigota (nn) oba gena su mutirana i životinje su podložne bolesti. Laboratorij Banke gena domaćih životinja Uprave za stočarstvu i kvalitetu hrane Ministarstva poljoprivrede u suradnji s Centrom za stočarstvo HAPIH-a provodi testiranje rasplodnih svinja na stres osjetljivost ili malignu hipertermiju u sklopu uzgojnog programa.

Tablica 28. Broj rasplodnih svinja testiranih na stres osjetljivost prema pasmini
The number of breeding pigs tested on stress sensitivity by breed

Pasmina <i>Breed</i>	Genotip / <i>Genotype</i>						Sve <i>All</i>
	NN		Nn		nn		
	Broj / <i>No</i>	%	Broj / <i>No</i>	%	Broj / <i>No</i>	%	
Durok	25	96,2	1	3,8			26
Landras	54	100,0	0	0,0			54
Pietren	18	78,3	5	21,7			23
Veliki jorkšir	28	100,0	0	0,0			28
Crna slavonska	3	100,0	0	0,0			3
Sve / <i>All</i>	128	95,5	6	4,5			202

Izvor / *Source*: MP i HAPIH

3.6. PROMET UZGOJNO VALJANIH SVINJA I SJEMENA TRADE OF HERDBOOK PIGS AND SEES

Tablica 29. Broj izdanih zootehničkih certifikata
Number of issued Zootechnical Certificates

Uzgojno udruženje <i>Breeder organization</i>	Pasmina <i>Breed</i>	Nerasti <i>Boars</i>	Nazimice <i>Gilts</i>	Ukupno <i>Total</i>
Središnji savez udruga uzgajivača svinja Hrvatske	veliki jorkšir	22	34	56
	landras	59	103	162
	pietren	14	0	14
	durok	26	17	43
	križanci	0	7	7
Udruga uzgajivača crne slavonske svinje „Fajferica“	crna slavonska	28	151	179
Udruga uzgajivača svinja „Banijska šara“	banijska šara	26	62	88
Plemenita općina turopoljska	turopoljska	7	1	8
Sve / All		182	375	557

Izvor / Source: HAPIH i uzgojna udruženja

Tablica 30. Broj isporučениh doza sjemena / The number of delivered doses

Pasmina <i>Breed</i>	Isporučeno doza <i>No. of doses</i>	Udio (%) <i>Share %</i>
Veliki jorkšir	11.591	5,5
Landras	37.626	18,0
Pietren	7.604	3,6
Durok	48.848	23,3
PIC	103.606	49,5
Sve / All	209.275	100,0

Izvor / Source: Centri za umjetno osjemenjivanje

4. AKTIVNOSTI SEKTORA PODRUČNIH UREDA

THE ACTIVITIES OF DISTRICT OFFICES SECTOR

Sektor područnih ureda Centra za stočarstvo Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu zadužen je za organizaciju i koordinaciju provedbe svih djelatnosti područnih ureda u sustavima označavanja, registracije i uzgoja domaćih životinja, te sustavima ostvarivanja i kontrole pojedinih mjera i potpora u stočarstvu. Sektor koordinira procesima registracije uzgajivača domaćih životinja i njihovih farmi te ažuriranja podataka u Registru farmi kao sastavnom dijelu Jedinstvenog registra domaćih životinja. Sektor osigurava primjenu mjera kojima se provodi označavanje i registracija, te uzgoj i selekcija domaćih životinja. Sektor koordinira i provodi testiranja domaćih životinja, prikupljanje i obradu podataka na temelju kojih se vrši procjena uzgojnih vrijednosti. Sektor sudjeluje u koordinaciji provedbe testova na rast i razvoj, testova na potomstvo i sustavima kontrole proizvodnosti domaćih životinja. Sektor provodi sustav kontrole koji osigurava, u skladu s certificiranim procedurama, nepristrano, objektivno, precizno i stručno prikupljanje i evidentiranje podataka o podrijetlu i proizvodnosti domaćih životinja, koordinira primjenu i provedbu stočarskih mjera kroz aktivnosti područnih ureda.

Područni uredi provodili su uzorkovanje bioloških uzoraka izvornih pasmina i uzgojnih tipova domaćih životinja za nacionalnu Banku gena domaćih životinja i priznatu HAPIH-ovu Banku gena domaćih životinja, pri čemu su ukupno prikupili 3.231 bioloških uzoraka (od čega 1.647 uzoraka za nacionalnu banku gena). Područni uredi provode aktivnosti pružanja pomoći poljoprivrednim gospodarstvima pri popunjavanju Jedinstvenog zahtjeva za ostvarivanje prava na izravne potpore i pojedinih mjera ruralnog razvoja, provode klasične kontrole poljoprivrednih površina i stoke, kontrole i savjetovanja poljoprivrednika u poštivanju odredbi iz višestruke sukladnosti. Sektor je organiziran kroz 21 područni ured.

Područni uredi Centra za stočarstvo

Bjelovar Trg hrvatskih branitelja 18 043/211-188	Slavonski Brod Petra Krešimira IV. 20 035/415-516	Dubrovnik Vukovarska 2 020/331-380
Pazin Stari trg 6 052/555-280	Karlovac Domobranska 3 047/611-978	Križevci I.Z.Dijankovečkog 18 048/270-186
Krapina Frana Galovića 13 049/301-447	Gospić Kaniška 55 053/560-535	Čakovec Kalnička bb 040/384-696
Donji Miholjac Vukovarska 1 031/633-155	Požega Kamenita vrata 10 034/312-537	Delnice Školska 25 051/313-132
Sisak I. K. Sakcinskog 24 044/524-955	Solin Kralja Zvonimira 14a 021/457-575	Šibenik Stjepana Radića 55 022/200-862
Varaždin Zagrebačka 15 042/212-050	Virovitica Trg Bana J.Jelačića 21/3 033/721-282	Vinkovci Trg Josipa Runjanina 1 032/304-306
Zadar Ivana Mažuranića 30/1 023/309-048	Grad Zagreb Svetošimunska cesta 25	Vrbovec Križevačka ulica 4 01/2728-616

Tablica 31. Broj poljoprivrednih gospodarstava s ostvarenom pomoći pri popunjavanju zahtjeva za izravna plaćanja (AGRONET) u 2022. godini, obavljenoj klasičnoj kontroli na terenu / Number of farms with HAPIH assistance in filling applications for direct payments (AGRONET), the number of classic controls (OTSC) done in year 2022.

Rb./ No.	Županija / County	Agronet / Direct payments	KKNT/ OTSC
		Br. pomoći / No. of assistance	Br. kontrola/ No. of controls
1.	Bjelovarsko-bilogorska	341	35
2.	Brodsko-posavska	198	72
3.	Dubrovačko-neretvanska	47	
4.	Grad Zagreb		5
5.	Istarska	218	39
6.	Karlovačka	409	34
7.	Koprivničko-križevačka	1.202	25
8.	Krapinsko-zagorska		
9.	Ličko-senjska	449	24
10.	Međimurska	263	55
11.	Osječko-baranjska	477	38
12.	Požeško-slavonska	27	
13.	Primorsko-goranska	140	55
14.	Sisačko-moslavačka	214	
15.	Splitsko-dalmatinska	285	1
16.	Šibensko-kninska	120	
17.	Varaždinska	394	
18.	Virovitičko-podravska	514	1
19.	Vukovarsko-srijemska	230	41
20.	Zadarska	246	44
21.	Zagrebačka	1.564	50
Ukupno / Total		7.338	519

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 32. Banka gena - broj prikupljenih i pohranjenih bioloških uzoraka izvornih pasmina domaćih životinja u 2022. godini / Gene Bank – the number of sampled and stored biological samples of native breeds of farm animals in year 2022.

Rb. R.	Županija County	Tip uzorka Type of sample	Goveda Cattle	Ovce Sheeps	Koze Goats	Magarci Donkeys	Konji Horses	Svinje Pigs	Ukupno Total
1.	Bjelovarsko-bilogorska	dlaka	2			76			78
		tkivo	52					8	60
2.	Brodsko-posavska	dlaka							
		tkivo	4					7	11
3.	Dubrovačko-neretvanska	dlaka	1			24			25
		tkivo	123	90					213
4.	Istarska	dlaka				187			187
		tkivo							
5.	Karlovačka	dlaka							
		tkivo	8	15				6	29
6.	Koprivničko-križevačka	dlaka							
		tkivo	8						8
7.	Osječko-baranjska	dlaka						37	37
		tkivo						46	46
8.	Sisačko-moslavačka	dlaka							
		tkivo	85					10	95
9.	Splitsko-dalmatinska	dlaka				14			14
		tkivo	17	39				17	73
10.	Šibensko-kninska	dlaka	4			68			72
		tkivo	151	45					196
11.	Varaždinska	dlaka							
		tkivo						21	21
12.	Virovitičko-podravska	dlaka				18			18
		tkivo						120	120

Rb. R.	Županija County	Tip uzorka Type of sample	Goveda Cattle	Ovce Sheeps	Koze Goats	Magarci Donkeys	Konji Horses	Svinje Pigs	Ukupno Total
13.	Vukovarsko-srijemska	dlaka						3	3
		tkivo						9	9
14.	Zadarska	dlaka							
		tkivo	22	33	218				273
15.	Zagrebačka	dlaka							
		tkivo						59	59
Ukupno / Total			477	222	218	387		343	1.647

Izvor / Source: HAPIH

4.1. PROVEDBA OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE SVINJA

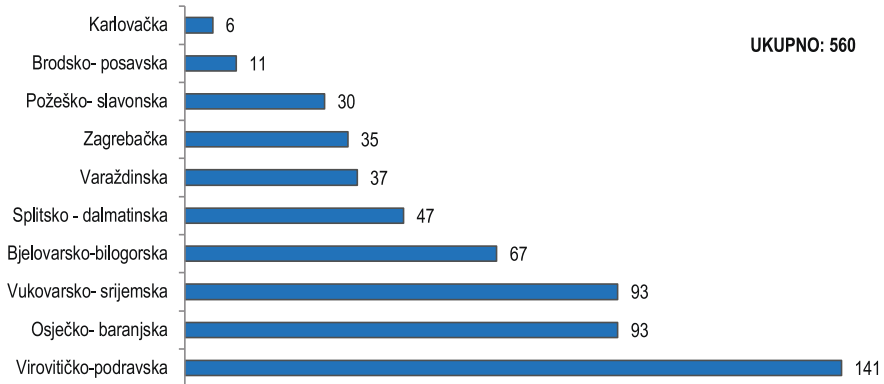
THE REALIZATION OF IDENTIFICATION AND REGISTRATION OF PIGS

Tablica 33. Broj označenih i registriranih svinja izvornih pasmina od strane djelatnika HAPIH-a / Number of marked and registered pigs (local breeds) by the employees of HAPIH

Godina / Year	Broj grla / Number of animals
2019.	545
2020.	811
2021.	755
2022.	560

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 32. Broj označenih i registriranih svinja izvornih pasmina od strane djelatnika HAPIH-a prema uredu / Number of marked and registered pigs (local breeds) by the employees of HAPIH by office

Izvor / Source: HAPIH

5. OZNAČAVANJE I REGISTRACIJA DOMAĆIH ŽIVOTINJA *IDENTIFICATION AND REGISTRATION OF DOMESTIC ANIMALS*

Priprema izvješća:

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
MINISTRY OF AGRICULTURE

GODIŠNJE IZVJEŠĆE
O SUSTAVU OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE SVINJA
U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA 2022. GODINU

ANNUAL REPORT
ON THE SYSTEM OF PORCINE ANIMALS IDENTIFICATION AND REGISTRATION
IN THE REPUBLIC OF CROATIA FOR 2022.

5.1. **SUSTAV OBVEZNOG OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE SVINJA** *THE SYSTEM OF UNIQUE IDENTIFICATION AND REGISTRATION OF PORCINE ANIMALS*

Sustav obveznog označavanja i registracije svinja uspostavljen je na temelju europskog propisa koji je u potpunosti prenesen u hrvatsko zakonodavstvo. Pravilnik o obveznom označavanju i registraciji svinja donosi pravila jedinstvenog označavanja svinja u Republici Hrvatskoj, postupke registracije premještanja svinja te uspostavu jedinstvene baze podataka. Jedinstveni registar svinja je temeljna baza podataka iz koje su vidljivi podaci o dojavama brojnog stanja svinja na gospodarstvima te sva premještanja svinja koja uključuju promet s gospodarstva na gospodarstvo, uvoz, izvoz, klanja i uginuća svinja.

Jedinstveni sustav označavanja podrazumijeva označavanje svake svinje ušnom markicom i/ili tetovirnim brojem. Ušna markica stavlja se na desno uho i na njoj se nalazi Jedinstveni identifikacijski broj gospodarstva (JIBG) na kojem su svinje rođene. Sve svinje rođene na jednom gospodarstvu označene su istim brojem. Tetovirni broj tetovira se u desno uho ili desnu stranu tijela svinje, a sastoji se od dvoslovne oznake HR i maksimalno peteroznamenaste brojčane oznake. Svinje se označavaju najkasnije prije odlaska s gospodarstva na kojem su rođene. Markice moraju biti čitljive tijekom cijelog života svinje, a u slučaju gubitka ušne markice, aplicira se ušna markica s brojem gospodarstva na kojem se svinja nalazi.

Označavanje svinja provode posjednici kojima je ovaj postupak odobren od Ministarstva poljoprivrede, Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane, zatim ovlaštene veterinarske organizacije i veterinarske službe te terenski djelatnici Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu. Trenutno više od 13.500 posjednika ima ovlasti za samostalno označavanje svinja. Za pravilno i pravovremeno označavanje svinja odgovoran je njihov posjednik koji između ostalog ima i obvezu vođenja Registra svinja na gospodarstvu u koji upisuje podatke o svim svinjama na njegovu gospodarstvu. Registar sadrži i podatke o svakom premještanju svinja bilo da se radi o premještanju na novo gospodarstvo, klanju na gospodarstvu, uginuću, krađi / gubitku, odlasku na klanje ili izvozu. Prilikom spomenutih premještanja svinje mora pratiti Putni list kojeg ispunjava posjednik s čijeg se gospodarstva svinje premještaju. Točna i pravovremena prijava svakog premještanja svinja temelj je za točnu i ažurnu bazu podataka o svinjama.

Jednom godišnje, svaki posjednik dostavlja u Jedinствeni registar svinja godišnju dojavu o brojnom stanju svinja na svom gospodarstvu.

U nastavku su predstavljeni podaci upisani u Jedinствeni registar svinja tijekom 2022. godine, a koji su rezultat aktivnosti svih sudionika jedinstvenog sustava označavanja i registracije svinja.

Tablica 34. Promet svinja u 2022. godini po županijama
Movement of pigs in 2022 per county

Županija / Country	Promet svinja između gospodarstava / Movement of pigs between holdings		Promet svinja u klaonice / Movement to the slaughterhouses		Uvoz / Import	Izvoz / Export
	Odlazak s gospodarstva	Dolazak na gospodarstvo	Odlazak u klaonicu	Dolazak u klaonicu		
Bjelovarsko-bilogorska	47.149	31.272	40.063	10.964	41.914	8.901
Brodsko-posavska	37.228	28.700	84.892	19.797	41.604	57.252
Dubrovačko-neretvanska	0	0	0	876	0	0
Grad Zagreb	1.414	1.598	1.086	11.657	0	0
Istarska	6.020	4.239	572	612	0	0
Karlovačka	5.578	6.867	2.273	11.462	38	0
Koprivničko-križevačka	31.762	24.817	81.732	0	28.593	29.192
Krapinsko-zagorska	9.440	7.819	1.903	4.132	4	0

Županija / Country	Promet svinja između gospodarstava / Movement of pigs between holdings		Promet svinja u klaonice / Movement to the slaughterhouses		Uvoz / Import	Izvoz / Export
	Odlazak s gospodarstva	Dolazak na gospodarstvo	Odlazak u klaonicu	Dolazak u klaonicu		
Ličko-senjska	386	163	140	2.581	0	0
Međimurska	29.642	21.548	55.358	220.190	26.083	495
Osječko-baranjska	462.268	411.544	239.497	51.255	119.923	177.695
Požeško-slavonska	5.262	4.044	12.179	39	13.105	0
Primorsko-goranska	394	366	108	3.437	0	0
Sisačko-moslavačka	10.233	8.509	12.333	12.782	18.593	3.800
Splitsko-dalmatinska	8.693	5.576	2.445	20.712	2.120	0
Šibensko-kninska	565	289	385	8.091	0	0
Varaždinska	37.572	30.238	45.099	0	16.539	0
Virovitičko-podravska	11.781	9.497	6.448	16.347	1.548	615
Vukovarsko-srijemska	181.291	174.878	179.181	21.515	47.554	4.656
Zadarska	1.540	3.670	260	16.155	0	0
Zagrebačka	46.769	32.613	107.843	478.874	54.434	5.101
Ukupno / Total:	934.987	808.247	873.797	911.478	412.052	287.707

Izvor / Source: MP

Obveza svakog posjednika svinja je jednom godišnje dojaviti brojno stanje svinja na gospodarstvu. Tijekom 2022. godine 8.683 posjednika svinja prijavilo je i evidentiralo godišnju dojavu brojnog stanja svinja i na taj način prijavilo držanje **730.365** svinja svih kategorija.

Tablica 35. Broj svinja na temelju godišnje dojava brojnog stanja svinja po kategorijama / The number of pigs based on annual report from the holdings by category

Kategorija	Broj svinja
Odojci do 20 kg	208.898
Svinje 21-50 kg	162.670
Svinje za tov 51-80 kg	101.832
Svinje za tov 81-110 kg	113.806
Svinje za tov preko 110 kg	63.884
Nazimice	8.927
Suprasne nazimice	8.227
Krmače	32.953
Suprasne krmače	27.201
Nerastovi	1.967
Ukupan broj svinja svih kategorija	730.365

Izvor / Source: MP

Tablica 36. Broj svinja na temelju godišnje dojava brojnog stanja svinja po kategorijama i županijama / The number of pigs based on annual report from the holdings by category and counties

Županija / Country	Odojci / Suckling pigs	Svinje tov / Pigs for fattening	Nazimice / Gilts	Krmače / Sows	Nerastovi / Boars
Bjelovarsko-bilogorska	9.525	18.858	774	4.498	156
Brodsko-posavska	14.359	45.564	509	3.167	193
Dubrovačko-neretvanska	40	42	0	14	3
Grad Zagreb	859	1.121	79	318	12
Istarska	154	765	5	106	11
Karlovačka	1.304	1.933	154	813	44
Koprivničko-križevačka	14.612	28.635	1.159	4.974	123
Krapinsko-zagorska	2.313	5.017	217	1.232	34
Ličko-senjska	113	218	15	29	7
Međimurska	7.737	21.077	1.270	1.608	42
Osječko-baranjska	79.500	149.729	6.235	17.793	418

Županija / Country	Odojci / Suckling pigs	Svinje tov / Pigs for fattening	Nazimice / Gilts	Krmače / Sows	Nerastovi / Boars
Požeško-slavonska	2.793	7.898	288	1.415	132
Primorsko-goranska	19	37	5	10	0
Sisačko-moslavačka	3.765	10.618	647	2.639	180
Splitsko-dalmatinska	619	933	253	668	57
Šibensko-kninska	164	154	107	190	20
Varaždinska	10.964	17.193	1.053	3.301	54
Virovitičko-podravska	3.548	4.400	373	1.719	109
Vukovarsko-srijemska	38.348	90.503	2.631	10.190	265
Zadarska	741	452	192	532	21
Zagrebačka	17.421	37.045	1.188	4.938	86
Ukupno / Total	208.898	442.192	17.154	60.154	1.967

Izvor / Source: MP

6. KONTROLA OCJENJIVANJA NA LINIJI KLANJA ŽIVOTINJA (KOLK)

CARCASSES CLASSIFICATION CONTROL

Priprema izvješća:

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
MINISTRY OF AGRICULTURE

Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane
Directorate for Livestock and Food Quality

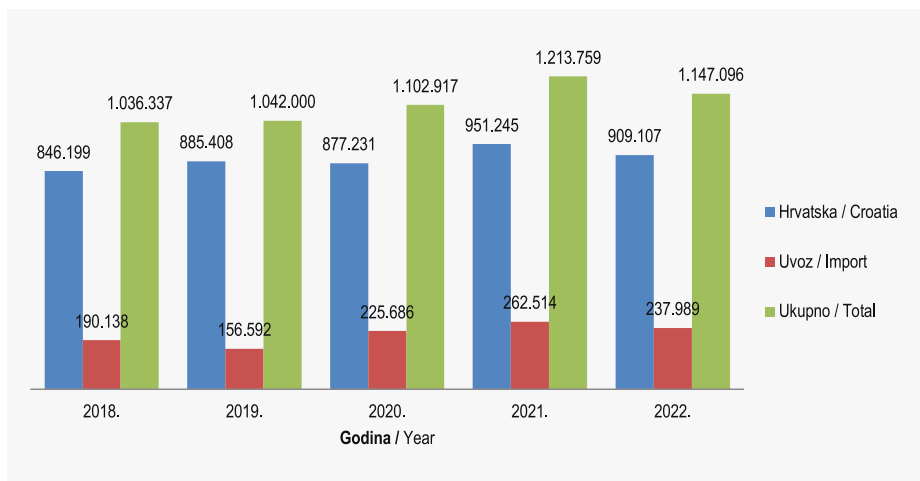
Sektor za registre životinja
Sector for animal registers

6.1. RAZVRSTAVANJE SVINJSKIH TRUPOVA U 2022. GODINI

CLASSIFICATION OF PIG CARCASSES IN YEAR 2022.

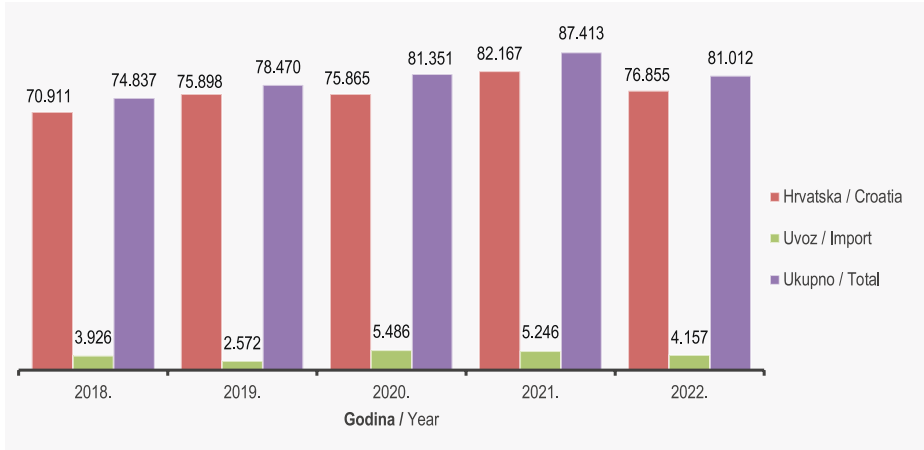
Prema obrađenim podacima sustava razvrstavanja, došlo je do pada ukupnog broja razvrstavanja svinjskih trupova u 2022. godini u odnosu na prethodnu 2021. godinu (grafikon 1). Zabilježeno je smanjenje ukupnog broja razvrstanih svinjskih trupova u nekim kategorijama, između ostalog primjetno je smanjenje u kategoriji T1 – utovljene svinje koja najviše pridonosi količini proizvedenog svinjskog mesa u ukupnoj bilanci proizvodnje (tablica 3). U pogledu kvalitete svinjskih trupova definirane postotnim udjelima mišićnog tkiva u trupovima, podaci o kategoriji utovljenih svinja (T1) govore nam da prosječan postotni udio mišićnog tkiva u svinjskim polovicama spomenute kategorije iznosi 59,95 % (tablica 4). U usporedbi s prethodnim godinama ovaj podatak odnosno obilježje kvalitete predstavlja određenu konstantu i značajan su pokazatelj trenutnog stanja svinjogojske proizvodnje u Republici Hrvatskoj. Ostali podaci o razvrstavanju svinjskih trupova za 2022. godinu prikazani su u sljedećim grafikonima i tablicama.

Grafikon 33. Ukupan broj razvrstanih svinjskih trupova za period 2018. - 2022. godine
The total number of classified pig carcasses for period 2018. – 2022.

Izvor / Source: MP

Grafikon 34. Ukupna masa (t) razvrstanih svinjskih trupova za period 2018. – 2022.g.
The total weight (t) of classified pig carcasses for period 2018. – 2022.

Izvor / Source: MP

Tablica 37. Ukupan broj razvrstanih svinjskih trupova po mjesecima za period 2018. - 2022. godine / The total number of classified pig carcasses per month for period 2018. - 2022.

Mjesec / Month	Godina / Year				
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Siječanj	85.710	82.421	81.898	88.800	87.771
Veljača	64.759	72.559	73.984	86.149	78.420
Ožujak	84.062	75.894	78.863	100.004	83.161
Travanj	70.656	88.561	71.534	86.795	86.051
Svibanj	78.327	81.384	76.171	92.988	92.584
Lipanj	68.483	73.300	86.240	92.404	88.692
Srpanj	79.022	87.591	90.920	96.339	81.908
Kolovoz	85.217	86.605	86.368	87.780	94.885
Rujan	85.441	78.374	93.090	101.169	94.127
Listopad	94.369	93.044	98.371	101.727	95.668
Studeni	93.955	95.095	102.498	109.883	103.314
Prosinac	143.336	127.172	162.980	169.721	160.515

Izvor / Source: MP

Tablica 38. Ukupan broj razvrstanih svinjskih trupova RH - Uvoz po mjesecima za period 2018. - 2022. / *The total number classified pig carcasses origination from Croatia and from import per month for period 2018. -2022.*

Mjesec / Month	Hrvatska / Croatia					Uvoz / Import				
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2018.	2019	2020.	2021.	2022.
Siječanj	73.024	72.410	73.427	74.551	72.285	12.686	10.011	8.471	14.249	15.486
Veljača	58.301	63.101	68.081	71.561	66.876	6.458	9.458	5.903	14.588	11.544
Ožujak	70.680	66.844	72.369	82.428	71.475	13.382	9.050	6.494	17.576	11.686
Travanj	61.155	71.655	63.375	74.801	67.143	9.501	16.906	8.159	11.994	18.908
Svibanj	66.513	70.670	64.260	75.963	76.579	11.814	10.714	11.911	17.025	16.005
Lipanj	58.989	62.170	68.695	74.870	73.484	9.494	11.130	17.545	17.534	15.208
Srpanj	68.681	77.192	72.539	77.274	68.006	10.341	10.399	18.381	19.065	13.902
Kolovoz	69.798	70.826	70.531	71.918	73.317	15.419	15.779	15.837	15.862	21.568
Rujan	66.773	65.614	73.296	75.438	73.118	18.668	12.760	19.794	25.731	21.009
Listopad	74.858	76.456	73.310	69.523	71.577	19.511	16.588	25.061	32.204	24.091
Studeni	78.767	84.971	76.988	84.173	78.824	15.188	10.124	25.510	25.710	24.490
Prosinac	95.660	103.499	100.360	118.745	116.423	47.676	23.673	62.620	50.976	44.092

Izvor / Source: MP

Tablica 39. Ukupan broj razvrstanih svinjskih trupova po kategorijama za period 2018. - 2022. godine / *The total number of classified pig carcasses by category for period for period 2018. – 2022.*

Kategorija/Category	Oznaka/ Label	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Odojci	O	236.586	213.836	246.614	299.494	284.340
Prasad	P	44.839	36.956	46.636	67.306	69.719
Utovljene svinje	T1	711.497	744.613	769.248	793.269	746.500
Utovljene svinje većih završnih težina	T2	28.558	31.836	31.563	44.730	37.610
Krmače	K	9.481	12.050	8.159	8.255	8.245
Mladi nerastovi	N	44	9	9	37	28
Stariji nerastovi i kastrati	NK	2.332	2.700	688	668	654

Izvor / Source: MP

Tablica 40. Ukupan broj razvrstanih svinjskih trupova kategorije (T1) po klasama i prosječnom udjelu mišićnog tkiva u trupu (%) za period 2018. - 2022. godine

The total number of classified T1 category pig by class and average Lean meat percentage (%) for period 2018. -2022.

n	Godina / Year													
	2018.			2019.			2020.			2021.			2022.	
Klasa / Class	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n
S	275.582	61,93	292.399	61,91	295.197	61,90	383.031	61,68	405.993	61,67				
E	375.196	57,82	388.376	57,87	400.083	57,77	368.838	58,20	312.428	58,31				
U	56.194	53,48	58.234	53,44	68.620	53,43	36.665	53,52	24.108	53,57				
R	2.117	48,36	2.914	48,10	2.442	48,26	2.231	48,03	1.480	47,94				
O	284	42,62	366	42,51	466	42,63	459	42,57	372	42,64				
P	254	35,80	377	36,00	315	36,51	252	37,81	173	38,72				
NU ¹	466	0	329	0	458	0	640	0	562	0				
OG ²	1.404	0	1.609	0	1.662	0	1.149	0	1.384	0				
Prosječna mesnatost (%) / Averaged LMP (%)	59,03		59,06		58,92		59,62		59,95					

¹NU – neupotrebijivi svinjski trupovi nakon veterinarskog pregleda / unusable pig carcasses after veterinary examination

²OG – oguljeni svinjski trupovi / peeled pig carcasses

Izvor / Source: MP

7. STOČARSKE IZLOŽBE / LIVESTOCK EXHIBITIONS

Centar za stočarstvo HAPIH-a u suradnji s uzgojnim udruženjima i organizatorima na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini sudjeluje u organizaciji stočarskih izložbi i smotri. Ove manifestacije osim što su značajne za uzgajivače i potencijale kupce, zanimljive su i posjetiteljima iz urbanih sredina, jer predstavljaju kako promociju uzgoja tako i ruralnog načina života.

29. Državna stočarska izložba

Državna stočarska izložba održana je 9. - 11. rujna 2022. godine u Gudovcu u sklopu Jesenskog međunarodnog bjelovarskog sajma. Sajam je svečano otvorila izaslanica predsjednika Vlade RH Andreja Plenkovića, ministrica poljoprivrede Marija Vučković.

29. Državna stočarska izložba okupila je 179 izlagača iz čak 13 hrvatskih županija, koji su tijekom tri dana prikazali više od 400 grla i kljunova domaćih životinja u 42 pasmine i 90 kolekcija. Predstavljena su grla konvencionalnih pasmina, ali i hrvatskih izvornih i ugroženih pasmina koje su pobudile posebno zanimanje.

Izložba svinja održana je drugog dana sajma, u suradnji HAPIH-a, Središnjeg saveza udruga uzgajivača svinja RH (SUS) i udruga uzgajivača. Izloženo je 45 grla u šest pasmina: landras, veliki jorkšir, pietren, durok, crna slavonska i banijska šara. U ocjenjivačkom dijelu izložbe nastupilo je šest kolekcija svinja. Povjerenstvo za ocjenu grla činili su: prof.dr.sc. Zoran Luković (Agronomski fakultet Sveučilišta u

Zagrebu), doc.dr.sc. Sven Menčik (Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu) i Mladen Škiljević, dipl.ing.agr. (HAPIH).

Šampionom izložbe svinja proglašen je nerast pasmine durok PB 053-64/40, posljednika Mladena Čižmešinkina iz Novog Virja.

Prvonagrađena grla prema kolekcijama su: Kolekcija mladih nerastova veliki jorkšir – PB 053-134/31, uzgajivač Mladen Čižmešinkin (Novo Virje); Kolekcija mladih nerastova landras – PB 086-684/27, uzgajivač Matija Jurišanec (Martinska Ves); Kolekcija mladih nerastova terminalnih pasmina – nerast pasmine pietren PB 051-450/57, uzgajivač Slobodan Lončar (Bjelovar); Kolekcija nazimica majčinskih pasmina – nazimice pasmine veliki jorkšir PB 057-206/17,18,20 i 21, uzgajivač Ivica Kos (Orehovec); Kolekcija nerastova crne slavonske – PB 086-669/101, uzgajivač Antun Golubović (Đurići) i Kolekcija nazimica crna slavonske – PB 075-4022/32,33,34, uzgajivač Dominik Knežević (Viljevo).

8. STRUČNI SKUPOVI I OSTALE AKTIVNOSTI

EDUCATIONS AND OTHER ACTIVITIES

8.1. SAVJETOVANJE UZGAJIVAČA / BREEDERS CONFERENCE

U Tuheljskim Toplicama je 12. i 13. travnja 2022. godine održano 17. savjetovanje uzgajivača svinja u Republici Hrvatskoj.

Savjetovanje je organizirao Centar za stočarstvo HAPIH-a u suradnji sa Središnjim savezom udruga uzgajivača svinja Hrvatske (SUS), pod pokroviteljstvom Ministarstva poljoprivrede i Krapinsko-zagorske županije.

Znanstvenici i stručnjaci Agronomskog i Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek i Medicinskog fakulteta Osijek te Ministarstva poljoprivrede i HAPIH-a, održali su petnaestak izuzetno zanimljivih i edukativnih predavanja.

Tematika predavanja bazirala se na provedbi uzgojno-seleksijskih mjera i postupaka, preventive i zdravstvene zaštite, hranidbe, smještaja svinja, kružnom gospodarenju, zakonske legislative, agrarne politike, ruralnog razvoja ali i o sve većim zahtjevima potrošača za kvalitetom proizvoda, održivosti sustava, dobrobiti životinja i porijekla proizvoda, te u konačnici brige o ljudskom zdravlju.

U sklopu savjetovanja održane su i dvije panel rasprave: „Tržište svinjskog mesa u RH“ i „Meso svinja u prehrani ljudi“ na kojima su uz predstavnike Ministarstva poljoprivrede, HAPIH-a, fakulteta iz Osijeka i Zagreba sudjelovali i predstavnici SUS-a, proizvođačkih organizacija i udruga.

8.2. GLASILO SREDIŠNJEG SAVEZA UDRUGA UZGAJIVAČA SVINJA HRVATSKE / MAGAZINE OF BREEDERS ORGANIZATION

Svinjogojstvo je stručni časopis koji od 2019. godine izdaje Središnji savez udruga uzgajivača svinja Hrvatske te je prvi specijalizirani časopis namijenjen uzgajivačima svinja u Hrvatskoj. Od 2020. godine časopis se počeo objavljivati i u on-line izdanju, a objavljuje se tri puta godišnje. Cilj časopisa je pružiti najnovije informacije o aktualnim događanjima u svinjogojskom sektoru te predstaviti najnovija tehnološka dostignuća u svinjogojstvu u Hrvatskoj i u svijetu. U izradu časopisa, odabir tema i njihovu obradu uključeni su stručnjaci Agronomskog i Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, Fakulteta agrobiotehničkih znanosti u Osijeku, Hrvatskog veterinarskog instituta, djelatnici Ministarstva poljoprivrede, Centra za stočarstvo HAPIH-a, predstavnici SUS-a, udruge "Fajferica" i drugih uzgojnih udruženja. Časopis obuhvaća aktualne teme iz različitih područja svinjogojske proizvodnje, među kojima su mjere i postupci u uzgoju svinja, reprodukcija, selekcija, hranidba, tehnologija, alternativni sustavi uzgoja, zdravstvena zaštita, dobrobit svinja, te prerada mesa. U svakom broju predstavljeno je jedno obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo koje se bavi uzgojem svinja te se redovito objavljuju burzovna izvješća.

9. PRILOZI / ATTACHMENTS

ICAR-ov certifikat kvalitete

ISO certifikat (hrv / eng)

CERTIFIKAT

**Za sustav upravljanja prema
EN ISO 9001:2015**

In accordance with TÜV AUSTRIA CERT provisions, a certified body

**HRVATSKA AGENCIJA ZA
POLJOPRIVREDU I HRANU
CENTAR ZA STOČARSTVO**
Vinkovačka cesta 53c
31000 Osijek
Hrvatska

Identification and registration of domestic animals; performance testing and genetic evaluation of herdbook animals; professional and technical support to the work of breeders associations; promotion of breeding and livestock production

Registration No. 20100260999105 / 02 Valid until 2023-05-02

Web: 0033-07-00

IAF

IAF

CERTIFICATE

**Management system as per
EN ISO 9001:2015**

In accordance with TÜV AUSTRIA CERT provisions, a certified body

**CROATIAN AGENCY FOR
AGRICULTURE AND FOOD
CENTRE FOR LIVESTOCK BREEDING**
Vinkovačka cesta 53c
31000 Osijek
Croatia

Identification and registration of domestic animals; performance testing and genetic evaluation of herdbook animals; professional and technical support to the work of breeders associations; promotion of breeding and livestock production

Certificate Registration No. 20100260999105 / 02 Valid until 2023-05-02

Web: 0033-07-00

IAF

IAF

10. IZVJEŠĆE PRIPREMILI / AUTHORS

• CENTAR ZA STOČARSTVO

Vinkovačka cesta 63 c, 31 000 Osijek
+385 (0)31 275-186, cs@hapih.hr, www.hapih.hr

dr. sc. Zdenko Ivkić, zdenko.ivkic@hapih.hr

dr. sc. Marija Špehar, marija.spehar@hapih.hr

dr. sc. Dragan Solić, drago.solic@hapih.hr

Mladen Molnar, dipl. ing., mladen.molnar@hapih.hr

Davor Pašalić, dr. med. vet., davor.pasalic@hapih.hr

Mladen Škiljević, dipl.ing., mladen.skiljevic@hapih.hr

Josipa Pavičić, dipl. ing., josipa.pavicic@hapih.hr

Mario Ević, mag.ing.zooteh., mario.evic@hapih.hr

Milomir Uzelac, milomir.uzelac@hapih.hr

Vatroslav Tissauer, dipl.ing.polj.,univ.spec.oec., vatroslav.tissauer@hapih.hr

Jelena Cvitaš, dipl. ing., jelena.cvitas@hapih.hr

• MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

Djelatnici Sektora za registre životinja Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane izradili su poglavlja 5 (Označavanje i registracija domaćih životinja) i 6 (Klasiranje trupova).

Djelatnici Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane sudjelovali su u obradi podataka za poglavlje 3 (Provedba aktivnosti).

• UZGOJNA UDRUŽENJA

U pripremi podataka za poglavlje 2.2. (Novosti u uzgoju) i poglavlje 2.4. (Suradnja s uzgojnim udruženjima) sudjelovali su djelatnici ili predstavnici uzgojnih udruženja:

Središnji savez udruga uzgajivača svinja Hrvatske, sus@sus.hr

Udruga uzgajivača svinja „Banijska šara“, banijska.sara@gmail.com

Plemenita Općina Turopoljska, plem-op-turopoljska@zg.t-com.hr

Udruga uzgajivača crne slavonske svinje „Fajferica“, fajferica@fajferica.hr

**Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu**

Vinkovačka cesta 63 c
31000 Osijek
tel.: +385 31 275 200
e-mail: hapih@hapih.hr

www.hapih.hr

